

MAR 14 1961

NEW YORK PUBLIC LIBRARY
DIV. S
GRAND CENTRAL STA. BOX 2231
NEW YORK 17, N.Y.

VIENYBĖ

1886 DEIMANTINIAI METAI 1961

75 M. 10 N.

192 Highland Boulevard
Brooklyn 7, N. Y.

1961 M. KOVO (MARCH) 10 D.

Telefonas:
APplegate 7-7257

KAINA 15 C.

Vyt. Maželio nuotrauka

PROFESORIUS K. V. BANAITIS, operos *Jūratė ir Kastytis* autorius, praėitą šėštadienį minėjęs savo 65-tąjį gimtadienį. Greta (dešinėje) stovi Vytautas Žukas, vargonininkas - virtuožas. Prof. Banaitį gimtadienio proga sveikino buvė Lietuvos Operos solistai, muzikai, visuomenininkai ir kiti.

Sovietų teismas Taline pradėjo bylą prieš tris estus

Sovietų teismas Taline pradėjo bylą prieš tris estus, Ralf Gerrets, Jan Vijk ir Ain Erwin Mere kaltinami 125,000 rytų europiečių sunaikinimu. Sunaikintųjų tarpe vyravo žydai. Šios egzekucijos vyko Jangala stovykloje. Pasmertieji buvo atgabenami net iš Čekoslovakijos. Pirmieji du kaltinamieji prisipažino vadovau-

vę masiniam šaudymui. Liudininų parodymu, svarbiausias kaltininkas yra buvęs Ain Erwin Mere, kuris gyvena Leicester, Anglijoje. Anglijos vyriausybė atsisakė jį išduoti. Patsai A. E. Mere nuneigė jam primestus kaltinimus ir pareiškė, kad jo praėitis buvusi patikrinta anglų saugumo, kai jis prieš 10

metų atvykęs į šį kraštą. Kaltinamieji smulkiai atpasakoja įvykdytus žiaurumus. Pagal juos, aukos būdavo nurengiamos, apiplėšiamos, paguldamos veidu žemyn į specialiai iškastus griovius ir sušaudomos. Ant lavonų šaudytojai guldydavę sekančius pasmerktuosius. Sunaikintųjų tarpe buvo ir mažamečių Pasisavintąjį turtą šaudytojai išsidalindavę.

Kaltinamieji neprisipažįsta patys dalyvavę šaudyme. Gerrets pareiškė, kad vienintelį kartą jis bandė pribaigti moterį, kuri stėnė po lavonų krūva. Tačiau, jam nepasisekė, nes jo pistoletas buvęs per mažo kalibro.

Sovietų valdžia Estijoje, pakvietė į teismą užsienio korespondentus iš Maskvos.

Jan Vijk ir Ralf Gerrets (dešinėje), kurie kaltinami žydų žudymu. Keitėse matomi jų advokatai.

LENKIJA ŽADA SUMOKĖTI 40 MILIJONŲ DOLERIŲ UŽ NUSAVINTĄ TURTĄ

Mus pasiekė žinia, kad Lenkijos vyriausybė žada apmokėti nuostolius, kuriuos patyrė Amerikos piliečiai Lenkijoje. Šiuo reikalu rūpinasi Foreign Claims Settlement Commission of the United States, Washington 25, D. C. Komisijai vadovauja Mrs. Stanley D. Pace (chairman).

Pagal komisijos žinias, daugiau kaip 19,500 asmenų ir kompanijų gali pareikšti pretenzijas į nuostolių atlyginimą. Lenkijos vyriausybė yra pažadėjusi sumokėti 20 milijonų dolerių. JAV ir Lenkija tuo reikalu pasirašė sutartį. Žadama šią sumą išmokėti per 20 metų.

Ponia S. D. Pace praneša, kad JAV piliečiai turi kuo skubiausiai pateikti įieškinius augščiau minėtojai komisijai. Šie įieškiniai liečia turtą ir nuosavybę, kurie buvo Lenkijos vyriausybės nacionalizuoti, ar kitokiu būdu nusavinti.

Pažymėtina, kad pretenduojantieji į nuostolių atlyginimą turi prisiminti, jog jų įieškiniai bus teisėti, jei jie neteko nuosavybės ar turto iki 1960 m. liepos 16 d., atseit, iki sutarties pasirašymo dienos.

Ypatingai svarbu įrodyti, kad suinteresuotieji nuostolių atlyginimu, ištikrųjų valdė turtą, kuris buvo iš jų nusavintas.

Įieškinius pateikti reikia iki 1961 m. rugsėjo 30 d. Tačiau, pageldaujama, kad užinteresuotieji asmenys nedelstų, nes įieškinių tikrinimas, o ir kitokia procedūra, pareikalauja nemažai laiko. Tad, p. S. D. Pace siūlo nelaukti.

P. S. D. Pace pareiškė: įieškinių atgavimo procedūra bus vykdoma sudidžiausiu rūpestingumu.

ISLEIDŽIAMA ARMONIENĖS ISTORIJA

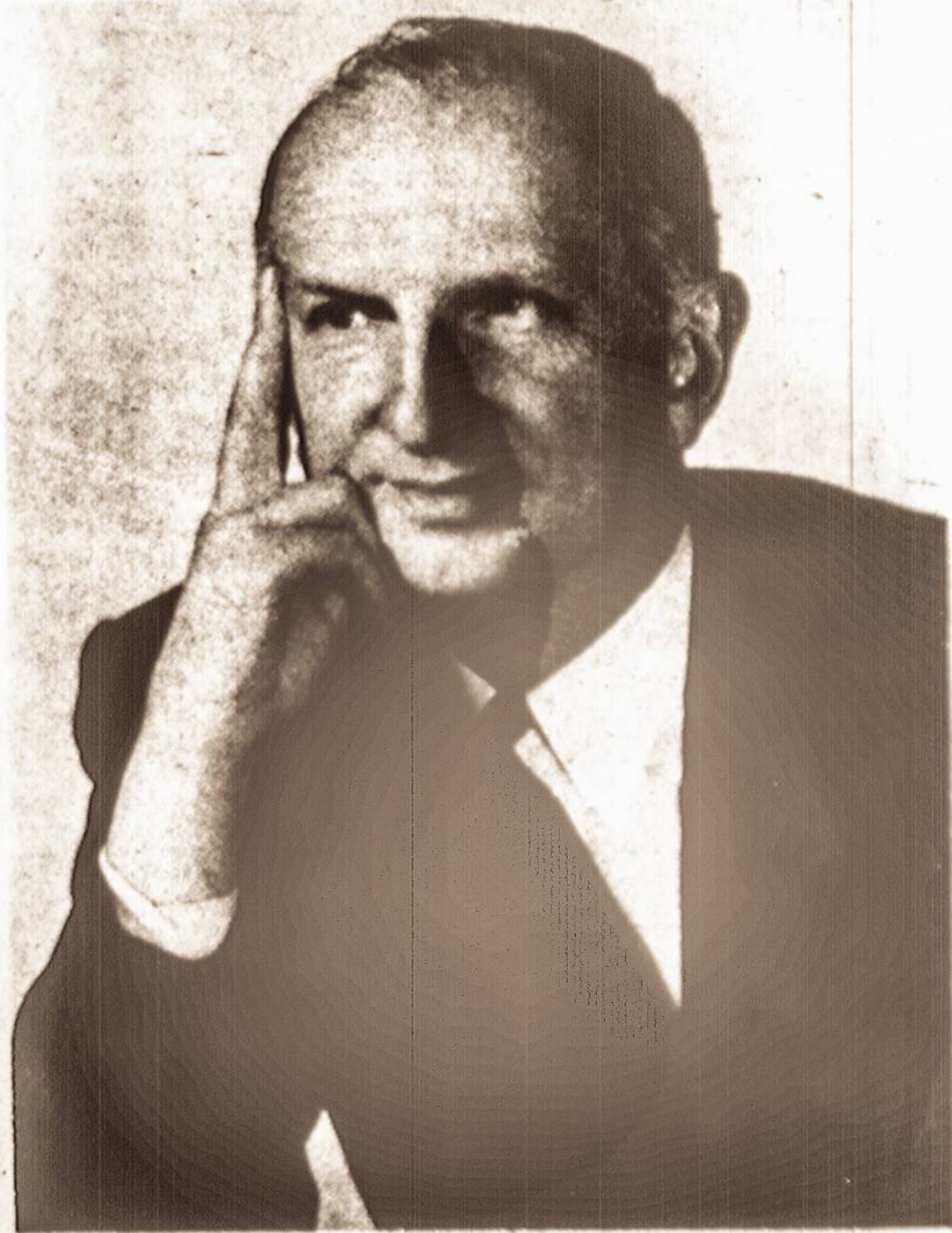
"PALIK AŠARAS MASKVOJE"

Dėl Armonienės istorijos, anglų kalba parašytos knygos "Leave your tears in Moscow", apie kurią plačiau VIENYBĖS skaitytojus informavo kolega Vytautas Meškauskas (Palik ašaras Maskvoje, VIENYBĖS 3 Nr.), jos autorius dr. Alg. Nasvytis dėl tos knygos išleidimo susitarė su žinoma New Yorko leidykla J. B. Lippincott Publishers Co.

Išleidykla patvirtindama knygos išleidimo susitarimą, gražiai atsiliepia apie ją:

"We are enthusiastic about the book. As a story of great courage under incredible circumstances told with extraordinary objectivity and fairness, we believe it will interest a considerable public, quite aside from its special appeal to Americans of Lithuanian background".

Leidyklos redaktorius, savo

Dr. Algis Nasvytis, kurio knyga apie Armonienės istoriją "Leave Your Tears in Moscow" leidžia žinoma leidykla New Yorko J. B. Lippincott Publishing Co. Be to, tos knygos ištraukos kovo pabaigoje ar balandžio pradžioje bus pradėtos spausdinti viename didžiausių JAV žurnalų, šešių su puse milijonų tiražo, LIFE.

Lietuviai Kalifornijoje

Vladas Bakūnas

Berods prieš porą mėnesių kai sužinojau kad šv. Kazimiero parapija savo metinei šventei kviečia solistę Danutę Stankaitę, iš Čikagos, "Vienybėje" esu pastebėjęs, tas iškilmes būsiant lietuviška meno švente. Neapsirikau, Praeitą sekmadienį, kovo 5 d., tokia šventė Los Angeles lietuvių kolonijoje įvyko. Kai kam ji paliko žymių tautinio jautrumo pėdsakų. Nesgi, retai kuriame lietuvių parengime galima matyti ašarų... Šlame gi koncerte — lietuvišku ašarų, tyry kaip Juodkrantės gintaras, netrūko... Jas iš gilių lietuviškų širdžių išspaudė Rūta Lee — Kilmonytė, deklamuodama "Vienybės" leidėjo — redakt. Juozo Tysliavos poemą "Lietuva". Ji pati, labai pastebimai, buvo susijaudinusi savo išjautimu poemos dvasioje ir vienoje vietoje tik...tik...jos žodžiai nenutrūko, kad ašara galėtų išreikšti tai, ko negalima padaryti žodžiu... Bet — Rūta, puiki aktorė, sugebėjo ir čia suvaldyti savo jausmus, užbaigusi poemą iki galo, palikdama ašaras publikai...

Patį koncerto programą, Los Angeles lietuvių šv. Kazimiero parapijos metinės šventės proga, buvo plati ir turininga. Programos pranešėja, sugebėjusi ištrūkti iš CBS TV studijos vos valandai ir puse, Rūta Lee — Kilmonytė savo beveik taisyklinga lietuviška tarimu sužavėjo publiką, kai ji pristatė viešnią iš Čikagos — solistę Danutę Stankaitę. Prieš tai dr. E. Tumlienė savo paskaitoje (kad ir labai geroje bet kiek ilgokoje) apibūdino šv. Kazimierą. Beje, dar derėtų grįžti į pat šventės pradžią — koncerto atidarymą Amerikos himnu. Ziūrėkite, kur tai Pacifiko krante, atsirado "dypukas", dargi iš pačių jauniausių eilių, solistas Rimtautas Dabšys sugebėjęs netik išmokyti bet ir sudainuoti Amerikos himną... Daug ir didelių švenčių (lietuviškų) esu čia Amerikoje stebėjęs ir mačiau kai ateina eilė Amerikos himnui — kad net tie didžiausi "mandrappikiai" spokso lūpas sučlaupe, lyg būtų vandens burnoje beturį... Sveikinu R. Dabšį.

Kągi besakyti apie D. Stankaitę? Publika priėmė ją labai šilta. O publikos buvo tikrai nemažai: salė buvo pilna, nors ir neperpildyta, dar kelios stovimos vietos kampuose galėjo būti užimtos... Skačiais — pasakius 500 nebus perdėta... Viešnia, jau sudominusi publiką viena giesme pamaldy metu šv. Kazimiero bažnyčioje, koncerte sudainavo visą eilę lietuvių kompozitorių dainų solo. Pasak solistas R. Dabšys su parapijos choru atliko ariją iš

Danutė Stankaitė

G. Verdi operos Simon Boccanegra, o viešnia D. Stankaitė koncertą užbaigė triukšmingu pasisekimu Br. Budriūno "Mano protėvių žemė" solo partija, su parapijos choru, Br. Budriūnui diriguojant.

Parapijos choras, berods vienintelis toks stiprus balsu ir skaičiumi Amerikos vakaruose, su čia žymia viešnia iš Čikagos — atidavė savo stipriausią ir geriausią dalį, kuriai jis buvo parengtas jos dirigento Br. Budriūno. Šis choras, berods ruošiasi dalyvauti dainų šventėje Čikagoje (šiemet liepos 2 d.) ir aš manau, kad ten jam, atvykusiam tokį tolimą kelią, bus duota progos pasirodyti atskirai, kuria proga ir Čikagos lietuvių galės įsitikinti, kad tolimame Pacifiko krante, netai jau skaitlingoje Los Angeles lietuvių kolonijoje, yra choras kuriuo galėtų didžiulis ir pati didžiausioji Amerikos lietuvių kolonija.

Visa sudėjus kartu — turėjome retą dainos meno šventę, kurią surengė šv. Kazimiero parapija, tikriau sakant — jos klebonas kun. J. Kučingis. Ir jau nebe pirmą kartą: mieloji ir garsioji viešnia Danutė Stankaitė nebėra

pirmoji iš lietuviškojo dainos meno viršūnių... Girdėjome čia jau ir daugiau mūsų talentų: Stempuzienę, Krikštolaitę, Barą, Brazį. Ir vien tik tos "nulietuvinintos" parapijos dėka... Jei ne ta parapija, jei ne jos (irgi kai kurių mėgintu "nulietuvininti") klebono kun. J. Kučingio pastangos ir rūpestis — tu lietuviško dainos meno pažibų čia būtume niekad nei matę nei girdėję. Tik jo, kun. J. Kučingio, pastangomis ir rūpestiu lietuviškame koncerte, šį kartą, sužibo net dvi žvaigždutės: viena parkviesta iš Hollywoodo žvaigždyno (Rūta Lee — Kilmonytė), antrą (Danutę Stankaitę) — iš Amerikos (ir iš viso laisvojo pasaulio) lietuviškojo dainos meno horizontų. Niekas, jokia draugija čia iki šiol tokio masto parengimo nėra padariusi ir neatrodo, kad kuri nors būtų pajėgi ką nors panašaus artimoje ateityje padaryti.

Šv. Kazimiero parapija ir šiuo koncertu dar kartą parodė, kad nežiūrint visokių labai dirbtinų "veiksnių" jos prestyžą mažinti, vis dėlto tebėra pačiu didžiausiu lietuvių centru Amerikos vakaruose.

MINĖS DR. J. ŠLIUPO SUKAKTI

Š. m. kovo 10 d. suėjo 100 metų nuo gimimo didžiojo laisvės kovotojo lietuvių patriarcho Jono Šliupo.

A. L. T. Sandaros 7-ta kuopa nutarė šį įvykį atžymėti ir kviečia visus geros valios lietuvius, atsilankytų į rengiamos pobūvį, š. m. kovo 19 d., Sandaros Svetainė, 124 F St., So. Boston, Mass. 5:00 val. v.

Čia visi prisiminsime mūsų tautos žadintoją, jo pasišventimą, ir jo kovos būdus mūsų tautos atgailvinimui.

Atsilankiusieji bus pavaišinti skaniais valgiais ir gėrimais. Bus šokiama geram orkestrui grojant.

Sandaros 7-tos kp. narių mėnėsiniis susirinkimas įvyks tą pačią dieną 2:00 val. p.p. Visi nariai privalo dalyvauti. JUOZAS LEKYS kp. sekr.

AR INFLIACIJA NAIKINA JŪSŲ SUTAUPAS?

Kai kainos vis kyla ir kyla, infliacija ateityje gali dar labiau nuvertinti šiandieninį dolerį. Apsvarstykite savo dalyvavimą Savi-tarpiniame Fonde, kur Jūs tapsite savininkas, įdėdamas savo pinigus įvairiuose bizniuose.

Jūs nustebsite kaip lengvai tai įvykdoma. Kai dėl rizikos, kaštų ir pelno, kreipkitės lietuviškai ar angliškai. Informacijos suteikiamos nemokamai. Jūs neįsipareigojate.

UNITAS INVESTORS DIV. WILLIAM JENNINGS & CO. INC.

46 West Clinton Ave., Tenafly, New Jersey Tel.: LOwell 7-3580.

Vardas _____
Pavarde _____
Adresas _____

L. Briedžio nuotrauka

Los Angeles jūrų skautai dalyvavusieji Vasario 16 d. minėjime. Iš k. į d.: V. Dūda, R. Dūda, A. Tarvydas, E. Kairys, A. Jovaiša, A. Stropus ir S. Raubertas.

L. Briedžio nuotrauka

VIRŠUJE: Los Angeles SLA 75 kuopos parengime po oficialios dalies vaišėse prie garbes stalo sėdi. Iš k. į d.: rašytoja P. Orintaite, prof. M. Biržliška, Ona Karpienė, žurnal. K. S. Karpius, Deveniene ir dr. Devenis.

L. Briedžio nuotrauka

KAIREJĖ: Los Angeles š. m. vasario 26 d. SLA 75 kuopos jubiliejiniame 75 metu sukakties parengime kalba Adomas Biekša.

APAČIOJE: Vasario 26 d. Los Angeles Liet. Bendruomenės metiniame susirinkime dalyvavo svečias iš Clevelando, p. Karpius, kuris matomas nuotraukoje savo sveikinimo žodžio metu.

L. Kančiausko nuotrauka

LIETUVIŲ AMERIKOS PILIEČIŲ KLUBAS

280 Union Avenue Brooklyn 11, N. Y.

BARAS IR RESTORANAS. Salės koncertams, sokiams ir kitokioms pramogoms.

Susirinkimai - nemokamai. Spaudos kloskas

KOSTAS VAITAITIS, Reikalų Vedėjas

Telefonas: EVergreen 4-9672

Tarnauja daugiau, kaip šimtą metų

PASKUTINIŲ NUTARIMU IŠMOKAMI DIVIDENDAI **3 3/4%** I. METUS

Dividendai apskaičiuojami metų ketvirčiais dviems metams ar daugiau (3 1/2 % reguliaraus plus 1/2 % specialaus).

3 1/2% per metus Reguliarus metų ketvirčio dividendas

Nuo DEPOZITO DIENOS Apskaičiuojama METŲ KETVIRČIAIS

Užeikite, rašykite ar telefonuokite bet kuriam mūsų skyriui

THE KINGS COUNTY SAVINGS BANK

A MUTUAL BANK

"...kur jūsų pinigai tarnauja tik JUMS!"

BROOKLYN, NEW YORK

Eastern Parkway Office: 539 Eastern Parkway at Nostrand Ave. Nuo pirm. iki penktadienio 9 v. r. - 3 v. p. p. Pirm. vak. nuo 5 - 8 v. v. PResident 3-7000

Broadway Office: 135 Broadway at Bedford Avenue Nuo antradien. iki penkt. 9 v. r. - 3 v. p. p. Pirm. nuo 9 v. r. - 7 v. v. STagg 2-6676

Member Federal Deposit Insurance Corporation

REVOLIUCIJA PRIEŠ LIKIMĄ

ARBA KAIP RAŠYTOJAS JUOZAS ŠVAISTAS TAPO DAILIŲJŲ MENŲ KLUBO NARIU

Los Angeles Dailių Menų Klubas 1961 vasario 25 d. susirinkimui pirmininkavęs Bernardas Brazdžionis dalyvavusiems perskaitė visų DMK narių puoselėjams taisykles. Tam tikrais atvejais jos griežtokos. Jei numatomas į Dailių Menų Klubą priimti rašytojas Juozas Švaistas nesibijoja jų, tai pasiskaito savo įstojamąjį pasisakymą — credo.

Zilaplaukis, gausybės knygų autorius Švaistas, visųstykiai apžvelgęs, išsitraukęs iš vidinio švarko kišenius pradėjo skaityti savo credo, užvardinęs "Prie slenkščio".

Kritiška rašytojo plunksna nupiešė savo gyvenimą nuo vaikystės, iki karininko, Keturių Vėjų. Prisiminimuose anų laiku kolegos, veikėjai: Kazys Binkis, Juozas Tysliava, Petras Vaičiūnas, Jonas Jablonskis. Pirmieji rankraščiai. XXVII knygos mėgėjai. Dailių Menų Klubas. "Jei neturėčiau kilnesnių idėjų ar savo dvasiai pasireikšti pomėgių, gyvenimas vien tik kasdienybė, materialiniais siekimais būtų be galotučias ir sunkus, lyg mirtin pasmerktųjų kalėjimas" — savo credo užbaigė Švaistas.

Atsakymą į Juozo Švaisto credo paruošė DMK narys Bronys Raila. Šmaikščiu stiliumi Raila pakabina Švaisto kritiškas pastabas, kodėl mūsų vardas lyg liūliuojantis, o ne koks keistuoliškas. Suminėjo keletą Dailių Menų Klubo narių, savo kultūrine veikla žinomų plačiajai lietuvių visuomenei kaip veiklius kūrybingus, ugingus. Vardas, lyg skraistė, nesudaro nei didelių veikėjų, nei kultūrininkų. "Iš mūsų atėmė žemę, tautą, laisvę, paskutinius skatikus, pilietybę ir norėtų atimti žmogišką garbę. Daugelio mūsų kančios, kasdieniniai skausmai ir rūpesčiai naujame liksime neapsakomi, gal tik poeto, romanisto, dailininko, muziko ar aktorius teįmanomi išreikšti ir vis dar tik labai blankiai teisreikiami. Normaliai mums reikėtų seniai žlugti, sutirpti fabriky katiuose ar tik sielvarte raudoti ir ašaromis užsikrimsti tomis trumpomis poilsio ir sąvaitgalių valandomis. Bet mes nesutinkame tai daryti, protestuojame, nepasiduodame, dailiai šukuojame plaukus ir pasidabinam geriausiais savo parėdalais, kuriuos užsidirbome savo pūsletomis rankomis. Ir tai nėra mūsų dvasios žlugimas ar išsigimimas, bet mūsų gyvybės ir protesto forma. Tai savotiška revoliucija prieš likimą! Sutaršyti plaukai ir blue jeans šioje vietoje ir šioje kompanijoje greičiau būtų mūsų kapituliacija ir desperacija, kurią jau išgyvena dalis Amerikos jaunimo, dar nesusėjęs nei surasti, nei prarasti." — kalbėjo Bronys Raila.

Visi dalyvavusieji, kaip kas išmanydami, pasveikino naująjį Dailių Menų Klubo narį Juozą Švaistą.

Netikėti svečiai

Kvietimuose pirmininko įrašyti kviestieji svečiai paaiškėjo antroje programos dalyje. Tai žinomųjų lietuvių kultūrininkų, specialiai Los Angeles Dailių Menų Klubui, paruošta ir į garso juostą įrašyti jų linkėjimai vadovauti poeto dramaturgo Stasio Santvaro. Daugumas jų iš Boston, Mass. Juos girdėjome šia eile:

Antanas Vaičiulaitis, rašytojas klasikas, paskaitė savo

L. Kančiausko nuotrauka

Prof. M. Biržiška sveikina rašytoją J. Švaistą-Balčiūną, jam įstojus aktyviu nariu į Los Angeles Dailių Menų Klubą.

poemą. Zigmąs Gavelis, jaunas, talentingas poetas — 3 eilėraščius. Juozas Mikuckis, ugingasis poetas, beveik legendarinis Nepriklausomos Lietuvos kūrmosi karys — 4 eilėraščius. Širdingi Alės Santvarienės žodžiai. Aktorius, daininkas Jonas Vasiliauskas paskaitė prologą iš Malronio "Kęstučio mirtis". Lietuvių literatūros neoklasikas Stasys Santvaras — šešeta savo eilėraščių. Poetas Pranas Lembergas — 4 eilėraščius. Režiserė Aleksandra Gustaitienė padeklamavo DMK narės Elenos Tumienės poemą iš knygos "Karaliai ir šventieji". Faustas Kirša, neseniai pagerbtas garbingame septynioliasdešimtmetyje, padeklamavo penkėtą savo eilėraščių. G. Antanas Gustaitis pralinksmino savo "Mano moderniąją pasaulėžiūrą" ir "Stabmeldiškąja maldele".

Baigė Stasys Santvaras žodžiais: "Tegul žydi ir klesti Dailieji Menai ir visi jų mylėtojai ir puoselėtojai!"

Visi klausiusieji kolegų iš Bostono paruoštą sveikinimą. Ne visi ir ne visus asmeniškai pažįsta. Kiti matyti labai seniai. Bet visi žinomi iš raštų, knygų, spaudos, kultūrinės veiklos.

Mielieji tos puiktos programos sumanytojai, paruošai, dalyviai: priimkite, šiuo kart per spaudą, nuoširdžiai kolegiskus dėkojimus iš kito Amerikos krašto, iš užu tūkstančių mylių; visi Dailieji Menai džiaugiasi Jūsų pradėtu bendravimu. Jūsų sveikinimai palydėti nuoširdžiais plūjimais. Visi jaučiasi Jums skolingi.

Po to, prof. Mykolas Biržiška visų dėmesį prašė atkreipti į Sandaros 1961 sausio 27 d. numerįje išspausdintą rašinį, kad Dancigo bibliotekoje rasta senų rankraščių, tarp jų 1592 metais Vilniuje išspausdinta lietuvių gramatika. Jei teisybė, tai būtų iki šiol lietuvių literatūros istorijai nežinotas dalykas, nes pats pirmasis lie-

Vasario 16 minėjimai

Stamford, Conn.

Kaip ir kitose lietuvių kolonijose, čia buvo gana gražiai paminėta vasario 16. Į minėjimą atsilankė veik visi vietos lietuviai. Programą trumpa kalba atidarė Alb. Staldinikas, pakviesdamas pasiskaitai Balfo reikalų vedėją kun. L. Jankų, kuris vaizdžiai nušvietė dabartinę tarpautinę padėtį ir Lietuvos išlaisvinimo perspektyvas.

Meninėje dalyje, gražiai padainavo V. Bražėnas, kuriam akompanavo jo dukra. Su pasisekimu pasirodė moterų choras, Fel. Preikerio vadovaujamas ir p. Čerekiene, padeklamavusi "Merkinės pilį." Po programos dalyviai pasivažiavo.

Tenka pažymėti, kad Stamfordo lietuvių tarpe klesti gražus sugyvenimas. A. Z.

New Britain, Conn.

New Britain'o liet. organizacijų sąryšio surengtas Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo 43-jų metų minėjimas įvyko vasario 19 d.

Minėjimas pradėtas Sv. Andriejaus parapijos bažnyčioje pamaldomis.

4 val. p. p. lietuvių svetainėje įvyko iškilmingoji dalis. Meninę programą dalį atliko prof. Aleksio vadovaujamas Waterburio vyrų kvartetas. Keletas Seštadieninės mokyklos mokinių gražiai padeklamavo eilėraščių.

Jautrų žodį tarė naujasis klebonas Kun. Gauronskis, kviesdamas visus lietuvius jungtis draugien bendram Lietuvos darbiui. Apgalvestavo minėjimo dalyvių tarpe mažiaus tik senesnę kartą. Baig-

tuvų gramatikos rankraštis žinomas iš žymiai vėlesnio laiko. Prašė, jei kam pavyktų apie tai ką daugiau sužinoti — paskelbti mūsų spaudoje.

Pasaulinės, daugiausiai vokiečių, austrų, prancūzų, vėliausios literatūros, literatūrinio gyvenimo apžvalga padarė Juozas Tininis. Tarpkitko: Danų Meno Akademija nori įsteigti premiją, kaip ir pakaitalą Nobelio premijai, kadangi paskutiniaisiais metais švedų skiriama Nobelio literatūros premija susilaukė ne tik žiaurios kritikos, bet net pašaipos įvairiuose pa-

damas savo žodį, pirmininkui Pijui Poškui įteikė \$100 auką. (\$76 surinktus per rinkliavą ir \$24 asmeniškus).

Žodį tarė ir New Britain'o majoras Mr. J. Kremski.

Pagrindinę kalbą pasakė J. K. Karys, išskeldamas senosios kartos ateivių didelį materialinį ir moralinį įnašą kovoje už Lietuvos nepriklausomybę. Papbrėžęs darnu bendradarbiavimą lietuvių — amerikiečių ir kovų dėl Lietuvos laisvės dalyvių nerolimoje praecityje, nurodė reikalą ir tolimesnėje ateityje tokią bendradarbiavimo dvasią išlaikyti. Ne partijų, pareiškė kalbėtojas, bet bendru tautos interesu pagrindu bendradarbiavimas užtikrins laimėjimą. Minėjimas pradėtas JAV ir Lietuvos ir baigtas Lietuvos himnu.

Viso per minėjimą aukų surinkta \$367, kurie persiųsti Altui ir BALFui. A. S.

Amsterdam, N. Y.

Amsterdam, N. Y. — Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo 43 m. sukakties minėjimas įvyko vasario 5 d. lietuvių klubo salėje. Kalbėtojas buvo kun. Bernardas Gustas ir svečiai amerikiečiai: miesto meras ir kiti.

Meninėje dalyje kun. Kęstutis Balčys padainavo solo, Sv. Kazimiero parapijos vaikučiai vadovaujami Nukryžiuoto Jėzaus seserų padainavo lietuviškų liaudies dainelių ir pašoko tautinių šokių.

Minėjimui vadovavo Mykolas Kerbelis, Lietuvos Bendr. Amsterdamo Apylinkės Valdyba dėkoja aukavusiems. S. L.

saulių rašytojuose, imtinai švedus.

Po metraštininko einamųjų reikalų pranešimo, sekantiam laikotarpiui Dailių Menų Klubas pirmininku išrinktas Juozas Tininis.

Seimininkai Brazdžioniai visus pavaišino. L. Kančiauskas padarė nuotraukų.

Apgalvestauta dail. Vlada Vaitiekūną paliekant Kaliforniją ir su žmona vykstant atgal į Chicago.

Naujas pirmininkas sekantiam susirinkimui nenumatęs įvesdinti naujo nario, kadangi po vieną naują DMK narį priimta paskutiniuose dviuose susirinkimuose. (lg)

VIENYBĖS deimantinio jubiliejaus Minėjimas - koncertas ir banketas įvyksta 1961 m. balandžio 16 d.

Juliejinis Koncertas bus
BROOKLYN ACADEMY

OF MUSIC
2:30 val. p. p.

BILJETŲ KAINOS:
Orkestra - \$5.00
Mezzanine - 4.00
Balkone - 3.00

VISOS VIETOS
REZERVUOTOS

Bilietai - įskaitant taksus

Sokiuose dalyvaujama su tais
pačiais koncerto (žangos) bilietais.

Jubiliejinis banketas bus
HOTEL GRANADA

Ashland Pl. ir Lafayette Ave.

6:30 val. vak.

Bilietas asmeniui
\$10.00

GRŪS DU ORKESTRAI

Chicagos lietuviu temomis

Donatas Bielskus

LĖTUVIŲ ŽYGLIAI I RYTUS.

Pritaikomojo meno studijos vedėjas ir savininkas dail. A. Valeška iš kelionės po Pacifiko kraštus parsivežė įspūdžių, kuriais pasidalino su bendruomenės apygardos sukvieštais laikraštiniškais. Iš lietuviškojo ar Vakarų bloko taško stebint, kai kurie įvykiai Oriente kelia mūsų nepasitenkinimą, tačiau kitaip mes žiūrėtume, jei pažintume jų kultūrą, filosofiją, tradicijas ir dažnai pelnytą kartėlių baltiesiems. Ši A. Valeškos patirtis yra bendra su kitu egzotinių kraštų lankytoju Pax Romana pirmin. V. Vygantu, sausio mėnesį buvusiu Konge. Tolimuose Rytuose dažna nuomonė, kad rusai nėra susidomėję Japonijos ar Indijos sukomunistinimu, nes tuo sudarytų natūralų sąjungininką Kinijai, kuri galinti ryžtis Sibirią susigrąžinti azijatams. Jaučiamas didelis rasisinis solidarumas, kartais net didesnis už politinį. Pvz., iš didžiosios Kinijos atgabendami meno turtai laikomi nesaugioje Formozoje, bet ne baltųjų žemynuose. Mene moderniosios Paryžiaus tendencijos, nors su aiškiu orientališku antspalviu. Picasso abstraktizmas praplėtęs ir egzotiniuose orientu miestuose

E. Šulaičio nuotrauka
Rašytojas Albinas Valentinas savo "peklišky" nutikimų skaitymu linksmina čikagiečius.

(ne tik džiunglėse tarp beždžionių ir papūgų, kaip vasario 25 Drauge skelbia tautod. A. Rūkštelė).

JAV anksčiau stabdžiusios orientalus, dabar juos skatinančios. Honolulu įkurtas Rytų — Vakarų institutas, kurio vien pradžia išleista 10 mil. dol. Instituto studentai daugiausiai iš Tolimųjų Rytų, yra ir amerikiečių. Mintis, ar nebandytina ten kompaktiškai kokio lituanisto priežiūroje įtaisyti nors porą dešimčių lietuvių studentų, kad ateičiai išugdžius orientu specialistų, kurie būtų ir būsimųjų rytiečių valstybininkų asmeniniai draugai.

Valeška tuzinui dalyvių priminė, kad mūsų spauda patikauja vidutiniškam, provinciališkam žmogui ir neskatina kultūrėti. Tautinę samonę neišlaikysime nekultūringoje būklėje. Turime naudotis ir pasauliniu kultūros turtu, suplaukiančiu ar praplaukiančiu per amerikiečių kultūrinės institucijas.

Dail. Valeška šiemietinėje tarptautinėje mugėje Čikagoje atstovauja nebe Lietuvos Respubliką, kaip pernai, bet savo studiją. Tarpe kitų motyvų: užtęsimas laiku pakviesti paviljono vykdytoją ir kai kurių mūsų valstybės pareigūnų provinciališki poelgiai. Valeškos paviljonas bus tarpe Prancūzijos, Vokietijos, Italijos ir Graikijos paviljonų.

KOVA UŽ RAMYBĘ

Vasario 16 gimnazijoje Vokietijoje vyksta rezistencija rezistentams. Fronto gynėjų svarbiose pozicijose yra kun. dr. L. Gronis, gimnazijos direktorius ir kun. Navickas, gimn. kapelionas. Atkaklaus ir juodai piešiamo priešo rolėje yra dr. Jonas Grinius, buv. Lietuvos universiteto profesorius, vienos rezistencinės grupės veikėjas, šiuo metu gimnazijos švietimo komisijos atstovas. Pagal jos statutą, komisija skirta gimnazijos švietimui ir auklėjimui prižiūrėti; joje yra atstovaujamos abiejų religijų sielovados, bendruomenė, BALFas ir rėmėjų būreliai. Dr. Grinius, per kelis metus būdamas gimnazijos direktoriumi, kieta ranka daug prisidėjo prie įstaigos lygio ir drausmės pakėlimo. Tai įvertino ir vokiečių ministerija papildoma pinigine parama gimnazijos išlaikymui. Kieta ranką labiausiai patyrę silpnesnieji pedagogai, vasario 26 su kapeliono palaiminimu pasirašė grąšininą išeslį iš klasių, jei juos vizituotų buvęs direktorius. Baimel pagrindo buvo, nes pagal komisijos sausio 24 posėdžio nutarimą jos atstovai dr. Grinius ir liet. evang. senjoras Keleris jau buvo gimnazijos kieme. Po šios nepavykusios pirmosios vizitacijos komisija tuojpat sušaukė posėdį, turėjusį įvykti vasario 27.

J. Tysliavos, Jr. nuotrauka

Vasario 16 minėjime New Yorke.

VASARIO 16 MINĖJIMAMS PRAĖJUS

Vasario mėnuo čia praėjo 43-jų Lietuvos nepriklausomybės sukakties minėjimo ženkle. Chicagos Lietuvių Tarybos Vasario 16 minėjimas buvo pradėtas puošniame Bismarko viešbutyje, kur be gražaus būrio lietuvių visuomenės elito, dalyvavo net 72 užsienio konsulai ir kiti pareigūnai, įskaitant miesto merai;

Vasario 18, dalyvaujant būriui organizacijų atstovų ir aukštesniosios lituanistinės mokyklos mokinėjams su mokytojais ir direktore priešakyje, padėta vainikas žuvusiems už Lietuvos laisvę. Čia dr. A. Verbickas tarė žodį, po kurio visi dalyviai, muzikui Faustui Stroliai akordeonu pritariant, sugiedojo tautos himną.

Vasario 19, po įspūdingų Šv. Kryžiaus bažnyčioje pamaldų

ir vyskupo Brizgio pamokslu, minėjimas buvo tęsiamas Marijos aukštesniosios mokyklos salėje, kur kartu su kitomis lietuvių organizacijomis dalyvavo ir Dariaus — Girėno posto veteranai. Dr. Verbickas pakvietė solistę Kripkauskienę sugiedoti Amerikos himną, po kurio buvo giedamas Lietuvos himnas. Po invokacijų, kurias atkalbėjo kat. kun. Vyšniauskas ir evang. kun. dr. Kavolis, dr. A. Verbickas vėl tarė trumpą žodį, pabrėždamas, kad šia proga gerblame gyvuosius ir žuvusius Lietuvos didvyrius, kad dideliu pasišventimu ir pasiryžimu privalome kovoti ir aukotis, idant Lietuva vėl būtų laisva ir nepriklausoma. Nepriklausomybės paskelbimo aktą perskaitė savanoris kūrėjas K. Petrauskas.

Lietuvos Konsulas dr. P.

Daudžvardis priminė, kad lygiai prieš 100 metų Rusijos caras buvo panaikines Lietuvoje baudžiavą. Mūsų protėviams išsipirktinai buvo duota po sklypą žemės, kurią 1940 metais žiaurusis okupantas — bolševikas vėl atėmė gražindamas dar sunkesnę baudžiavą.

Altos vicepirmininkas inž. E. Bartkus savo trumpoje tos istoriją, pastebėdamas, kad jos raidoje saulėleidžių būta. Tačiau reikia ryžtis darbu ir kova grąžinti Tėvynei laisvę ir nepriklausomybę.

Dr. S. Bležio pristatytas kongresmanas dr. Walter J. Judd buvo sutiktas audringomis ovacijomis. Dr. Walter J. Judd, pasirodė, vienas geriausiųjų iki šiol Lietuvos nepriklausomybės minėjimuose dalyvavusių kalbėtojų. Jis gyvai ir nuotaikingai peržvelgė JAV santykius su Sovietų Rusija politiką. Anot jo, Amerika suprantanti bolševikų pavergtas tautas, kurių kova už laisvę, vertinama kaip kova už visos žmonijos laisvę. Amerika karo nenorinti, bet ir nebijanti jo ir daugiau nuolaidų bolševikams nedarysianti, politikos nekeisianti. Komunizmas žlugs, kaip žlugo visos kitos nuožmiosios diktatūros, o tada Lietuva ir kitos pavergtos tautos vėl atgaus laisvę — kalbėjo kongresmanas. Jo kalba buvo palydima ilgais plojimais.

Kiekvienas kalbėjusiųjų priminė, kad bolševikai veikia į naująjį Brazilijos prezidentą, idant Lietuvos vardas būtų išbrauktas iš nepriklausomų valstybių sąrašo, kad jos atstovybė būtų panaikinta, ir t. t. Dalyviai pasiėmė visas Tarybos paruoštas laisvės Brazilijos prezidentui rašyti blankas. Jaudinančiai veikė minėjimo dalyvius vaizdas, kai kan.

Zakarausko vadovaujamos Lituanistinės mokyklos 10 vaikų delegacija Tarybos pirmininkui dr. A. Verbickui įteikė 105 dolerių auką, o viena jų, Norušytė, visų vardu tarė: "Nors mes nesame matę Lietuvos, bet mylime ją ir jos išlaisvinimui mielai aukojame". Be to, prof. Balys Vitkus d-rui A. Verbickui įteikė 1,188 dolerių ateitininkų sendraugių auką.

Tėsininkas A. Repšys perskaitė paruoštas rezolucijas JAV ir Brazilijos prezidentams.

Meninė minėjimo dalis buvo trumpa, bet gera. Po J. Vaznelio ir M. Kripkauskienės dainavimo, Dainavos ansamblio, dirguojamas A. Šimkaus, meninę programą baigė Lietuvišais esame gimę giesme. Visiems akomponavo muz. A. Kučiūnas.

Pabaigos žodį tarė dr. A. Verbickas. Dekoracijos bei dekoravimas, kasmet Tarybai kaštavęs nemažai pinigų, šiemet buvo paaukotos jaunos menininkės Dalios Verbickaitės, (dr. A. Verbicko dukters) 1960 metais sėkmingai baigusios komercinio meno studijas Illinois Universitete.

Aukų gauta: \$5,723.95. Baigiant, tenka pasakyti, kad jei visas šis kelių etapų Vasario 16 minėjimas taip sklandžiai ir gražiai praves-tas — nuopelnas priklauso Chicagos Lietuvių Tarybos pirmininkui dr. A. Verbickui. Žinoma, kiekvienas Tarybos narys atliko savo pareigą, bet, kaip sakoma, siuvėjui grivina, o kirpėjui rublis.

KALPAS UOGINIUS

VIENYBE
- GERIAUSIA DOVANA -
artimajam ar draugui.

Prenumerata metams
\$7.00. Studentams \$5.

Joseph Andrusis
TRAVEL BUREAU

87-09 Jamaica Avenue
Woodhaven, 21, N. Y.

Telefonas
VI 7-4477

BILIETAI PARDUODAMI
visomis susisiekimo priemonėmis
į visas pasaulio vietas

PERKANT - PARDUODANT NAMUS AR IŠNUOMOJANT BUTUS, APDRAUDOS,
federalinių ir valstybių (Income Tax) užpildymu, pirkimui piniginių perlaidų
(Money Orders) ir įvairiausių kitais reikalais, kreipkitės

HAVEN REALTY & INSURANCE

87-09 JAMAICA AVENUE WOODHAVEN 21, N. Y. TEL. VIRGINIA 7-4477
Kasdien nuo 9 val. r. iki 9 v. v. Sekm. nuo 1 v. p. p. iki 5 v. v.

"... Tai mane įpareigoja mano lietuviška širdis..."

INŽINIERIUS ANTANAS RUDIS ATŠVENTĖ AUKSINIŲ GIMTADIENĮ

Žinomas mūsų politikas, visuomenės veikėjas ir didis lietuvininkas inž. Antanas Rudis Chicagoje atšventė 50-ties metų amžiaus sukaktį.

Šį stropų lietuviybės sargą išsivijoje, jo auksinio amžiaus sukakties proga, susirinko pasveikinti Chicagoje lietuviškosios visuomenės veikėjai, jo bičiuliai ir draugai. Sukaktuvininkui buvo įteikta simbolinė dovana — dail. A. Rukštelės paveikslas "Mozė skaito 10 Dievo įsakymų," kaip ir ženklintis garbingojo sukaktuvininko darbus, apjungtus tiesa, meile ir dvasine stiprybe. Iš meniškai papuošto adreso buvo perskaityti šie žodžiai:

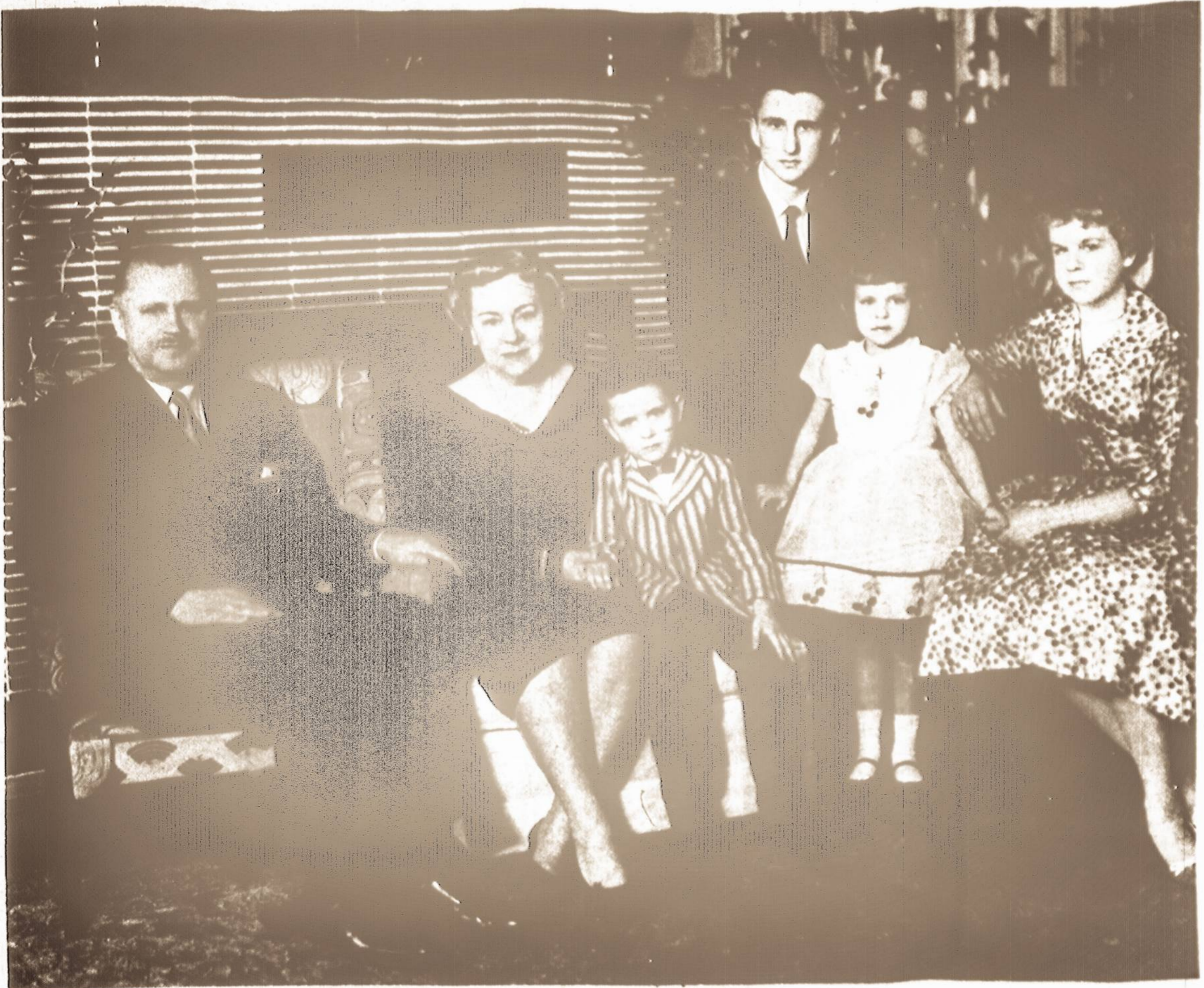
"Didžiai Gerbiamam Inžinieriui Antanui Rudžiui. Kas prietelis, tas myli visados ir nelaimėse pasirodo broliis. Patr. 17, 17.

Kilniam mūsų tautiečiui ir broliui, nors niekada nemačiusiam tėvų gimtosios šalies, tačiau jos kovų ir kančių dienoje darbas parodžiusiam didelę meilę savo tautai, Inžinieriui Antanui Rudžiui, jo amžiaus 50 metų sukakties proga, reiškiamo pagarbą už jo pagarbą savo tautai, meilę už jo meilę kiekvienam lietuviui..."

"Mozės" įteikėjų vardu prabilo prel. M. Krupavičius, savo kalboje kreipdamasis į sukaktuvininką, kaip į lietuvių tautos Mozę, gimusį ir augusį tarp svetimųjų, patogumus ir nerūpestingą gyvenimą žadėjusiųjų, bet kuris, supratęs savo tautos vargą ir nedalią, visa savo širdimi atėjo jai tarnauti. Linkėjo ir toliau likti Moze ir vesti išblaškytus pasaulyje lietuvius į jų pažadėtąją žemę — laisvą ir nepriklausomą Lietuvą.

Sukaktuvininkas inž. Antanas Rudis sveikintojams atsakė trumpais, bet reikšmingais žodžiais: "Aš esu Jūsų tarnas, tarnavau savo broliams lietuviams, dirbau ten, kur mano pagalba buvo reikalinga, nes tai įpareigoja mano lietuviška širdis ir meilė gimtajam tėvų kraštui — Lietuvai".

Dar kita dovana sukaktuvininkui buvo įteikta — Vargio Mokykla, medžio drožynas, nes juk ir sukaktuvininko šiandieniniai darbai ir žygiai sukasi apie vargą, skurdą, nedalią ir prispaudą kenčiančią Lietuvą.

Sukaktuvininko inž. Antano Rudžio šeima. Iš kairės į dešinę: inž. Antanas Rudis, Marija Rudienė, sūnūs Morkutis ir Antanas, Jr., dukros Rožytė ir Margarita.

Sukaktuvininkas inž. Antanas Rudis yra šviesus pavizdys, kaip reikia mylėti gimtąją tėvų šalį, nors niekada jos ir nemačius. Šiaip ar taip kalbėsime, bet mes naujieji ateiviai iš Lietuvos visi esame ką nors gavę: vieni mokslą, stipendijas, antri ordenus, žvaigždes, tretį algas... Tada ir mes Lietuvą mylėjome... Bet šiandien taip labai jau ne visi bemylime. Daugelis išsimylėjome namus, automobilius, šaldytuvus, spalvotas televizijas ir kitus žemiškuo-

sius rakandus, o praeitį pradedame pamiršti. Kartais prisiminę dar atsidustame: "Ak, nelaiminga ta mūsų Lietuvelė..! Bet ką aš jai begaliu padėti..." Ir taip Lietuvos laisvinimui vis mažiau ir mažiau aukų besurenkama...

Inž. Antanas Rudis iš Lietuvos nėra nieko gavęs, bet jis ją nuoširdžiausiai myli, jos laisvinimo reikalams jis aukoja visas savo jėgas, o lietuviybės išlaikymui išsivijoje — savo išteklius.

A. V.

ADV. JONAS BAGDŽIŪNAS BORDEN su žmona Elene atsiuntė savo sveikinimą Vieniybės iškilnių programai, kartu siųsdamas 10 dolerių čekį. Bagdžiūnas Borden rašo: "Dabar siunčiu sveikinimą jubiliejaus koncerto programai, vėliau, jubiliejiniam numeriui, atsiųsiu savo atsiminimus ir puslapio didumo savo ir savo žmonos sveikinimą už mane truputį jaunesnei Vienibei. Šia proga raginu visus vienybiečius, ypač labiau pasiturinčius, pasveikinti Vienibę su aukomis dar prieš jos jubiliejinę iškilmes — balandžio 16 dieną.

Alice Stephens dainininkių plokstelės

IŠTRAUKOS IŠ 20 METŲ SUKAKTUVINIO KONCERTO

Lietuvių kompozitorių naujaisi kūriniai

STEREO \$5.95
HI - FI 4.95

(Persiuntimo išlaidoms pridėdama 50 C.)

Uzsakyti galima dabar:

Alice Stephens - Chicago Conservatory - 64 E. Van Buren St., Chicago 4, Ill.
Jonė Bobiniene - 1530 S. 49th Ave., Cicero 50, Ill.

IŠEJO KOVO 1, 1961
B. ir F. Budapest Gold Label
RCA VICTOR

I - pusėj

Sonata in D. Major Bruno Markaičio S.J.
Igrota garsaus smuikininko Francois D'Albert ir pianisto George Lawner

II - pusėj

Kodėl Dainelė	St. Šimkus
Ai siuntė mane ežeran	V. Banaitis
Vakaro Ilgesys	A. Vanagaitis
Batsluvėlis	J. Zdanus
Suskambėjo	J. Kacinskas
Vėju Šventė	B. Markaitis
Motinos Kalba	VI. Jakubėnas

Neužteko paskelbti, kad Lietuva nepriklausoma...

Buvusio Lietuvos Tarybos gen. sekretoriaus dr. Jurgio Šaulio atsiminimai apie kovą su vokiečiais dėl pirmosios vyriausybės sudarymo

Tęsinys

Balsavusiųjų daugumą tarp, kiek galima buvo spręsti, buvo dauguma tokių, kurie nelaukė principo dalyku valdymo formos klausimą, o linkę buvo žiūrėti labiau valdžios režimo turinio. Yra juk monarchijų su giliai demokratinu režimu (pvz., D. Britanija su savo dominijomis, Skandinavijos valstybės) ir yra respublikų iš formos, kurios betgi toli gražu neatitinka demokratinį režimą. Pagaliau, šiočia ar tokia valdžios forma pareina, ypač besikuriant iš naujo valstybei, daug ir nuo to, kuriomis apy-stovomis tenka tai valstybei pradėti naują savo gyvenimą. Aišku, kad Lietuvai, jei ji būtų turėjusi atsiremti savo kaimyninėmis monarchijomis, būtų buvę patogiau ir lengviau atsikurti kaip monarchijai. Ir priešingai, monarchijoms aplinkui žlugus, nebegalėjo būti kalbos apie Lietuvos monarchiją, kas ir pasirodė po to, kai žlugo Vokietijos ir Austrijos monarchijos.

Kad būtų kunigaikštis Urachas turėjęs pas mus ypatingą simpatiją, negalima buvo pasakyti. Vienas jo stipriausių punktu, tai kad buvo katalikas, kad buvo tartum lietuvių kilmės (jo atstovai mums genealogija turėjo, deja, nevieną abejotiną punktą) ir kad buvo, Erzbergerio tvirtinimu, demokratinio nusistatymo, buvo betgi užtat kilęs iš gana pavargusios šeimos ir sudaugybe vaikų, kas būsimam Lietuvos biudžetui nelėmė palankių perspektyvų.

Bet tuo momentu ne tai buvo svarbu, nes būsimas Uracho karaliavimas, turint mintyje bendrą karo eigą, buvo jau gana problematinis. Daugumą L. Tarybos narių pastūmėjo, man rodos, priimti Erzbergerio pasiūlymą paprastai politinės taktikos sumetimais: sumaišyti besiriejančių už Lietuvos grobį imperialistų kortas, metus jiems naują ir nelauktą Lietuvos karaliaus kortą. Kitaip sakant, į visus

unijų sumanymus ir bandymus užkarti mums Saksu ar Prūsų monarchus L. Taryba atsakė: mums jūsų savo priešakyje monarchą, tai renkames jį patys ir tomis sąlygomis, kaip mums atrodo patogiau.

Lietuvos Taryba 1918 m. liepos 11 d., remdamos savo nepriklausomybės atstatymo pripažinimo aktu iš Vokiečių pusės, nutarė toliau vadintis "Valstybės Taryba".

Tęsdama savo posėdį toliau, Valstybės Taryba tą pat dieną padarė daugumos nutarimu dar du sprendimu:

1) Turėdama mintyje esamą Lietuvos padėtį ir politikos konjunktūrą, Valstybės Taryba randa tinkamiausią Lietuvai valdžios formą konstitucinę paveldimą monarchiją su kataliku karalium priešakyje;

2) Valstybės Taryba, siekdama skubaus Valstybės atstatymo ir greitesnio Lietuvos vyriausybės sudarymo, renka kunigaikštį Vilių iš Uracho, Wuerttembergo grafą, Lietuvos karalium ir kviečia jį greičiau apimti Lietuvos sostą Vilniuje.

Pranešdamas apie tai savo 1918 m. liepos 13 d. raštu Vokietijos reichskanzleriui, Valstybės Tarybos pirmininkas prašė, kad būtų suteikta V. T. delegacijai, susidedančiai iš V. T. prezidiumo narių, greit galimybė pateikti tuos čia minėtus nutarimus Vokietijos kaizeriui, kaip lygtai kunigaikščiui Urachui.

Ivykęs V. Tarybos nutarimas apie karaliaus išrinkimą buvo Vokiečiams nelauktas ir nesitikėtas: tai buvo visiems jų planams didelis smūgis, išsaukęs Vokiečių spaudoje visą audrą puolimų prieš V. Tarybą.

T. p. m. liepos 13 d. V. Taryba, pasitraukus iš jos trims jos nariams, būtent: S. Kairiui, M. Biržiškai ir S. Narutavičiui, nutarė savo sąstatą papildyti, remdamos išrinkusios ją Vilniaus konferencijos nuostatais, 6 na-

V. T. pirmin. A. Smetona, narys M. Yčas su Amerikos lietuvių atstovais, Mastausku, Pakštu ir Dabužiu, Lozanoje 1918 m.

riais, būtent: Dr. J. Alekna, dr. E. Draugelis, M. Yču, kun. J. Purickiu, St. Šilingu ir prof. A. Voldemaru.

Pirmiausia, reagavo į karaliaus rinkimus Obosto spaudos skyrius, pareikalavęs, kad Lietuvos Aidas išspausdintų Norddeutsche Allg. Zeitung'os, reichskanzlerio organo, tendencingą ir iškraipytą pranešimą apie V. Tarybos atliktus karaliaus rinkimus. Laikraščio redaktorius A. Smetonai atsiskius dėti savo organą tą pranešimą be redakcijos pastabos, atitaisančios netikrus tvirtinimus, laikraštis buvo sustabdytas. Tik po mėnesio buvo leista jam vėl eiti.

Paskui atsiliepė vyriausias rytų fronto karo vadas, pasipriešinęs, kad V. Taryba vadintųsi nauju savo vardu. Girdi, tam laikas nesąs dar atėjęs.

Sekė 1918 m. liepos 25 d. paties Vokietijos reichskanzlerio v. Hertlingo atsiliepimas, kuriuo jis atsiskak imti dėmesin taip pranešimą apie

ivykusius karaliaus rinkimus, taip Lietuvos Tarybos vardo pakeitimą Valstybės Taryba. Visam tam dar nesą sąlygų.

Pagaliau, okupacijos vyriausybės šefas pasipriešino ir naujų narių kooptavimui į V. Tarybą.

Žodžiu, pasireiškė visiškas santykių subūrimas tarp V. Tarybos ir Vokiečių.

Nežiūrint to, V. Taryba, užimta pabėgėlių ir karo belaisvių grąžinimu, gyventojų skundų tyrimu, kaip lygtai kitais savo vidaus darbais, nenustojo toliau klabinusi, tarytum būtų kuo normaliausi santykiai, taip okupacinę vyriausybę, taip Vokietijos centro vyriausybę įvairiais Lietuvos ateitį liečiančiais klausimais, kaip antai: Lietuvos sienų klausimu, Lietuvos atstatymo reikalais, liečiančiais taip santykius su užsieniais, taip būdus prieti prie greitesnio Lietuvos vyriausybės sudarymo. Vist tie raštai atsimušė, suprantama, kaip žirniai į sieną.

Tuo tarpu po ilgų klabinimų atsidarė visdėto pagaliau V. Tarybai galimybė išvykti Berlynan ir Šveicarijon, kur buvo rengiama konferencija su Šveicarijos lietuviais ir iš Amerikos atvyksiančiais lietuvių delegatais. Kadangi konferencijoje turėjo dalyvauti ir Amerikos lietuviai, Vokiečiai suprato, kad nebeatogu būtų rodyti jiems savo griežtumą V. Tarybos atžvilgiu. Be to, buvo reikalas ir Vokiečiams parūpęs, surištus su Vilniaus vyskupo klausimo reguliavimu.

Kadangi man išvažiavimas užsienin ir toliau buvo gina-mas, o S. Kairys buvo pasitraukęs iš V. Tarybos, tai A. Smetona šį kartą pasiēmė savo palydovais M. Yču, prof. A. Voldemarą ir kun. Petru-lį, o iš Berlyno — dr. J. Purickį.

A. Smetonai išvykus užsienin, man teko jį pavaduoti ir vesti V. Tarybos reikalus.

Kadangi visus V. Tarybos raštus, siunčiamus V. Tarybos vardu okupacinei vyriausybei, ši pastaroji ėmė mums grąžinti, o be to susirinko ir kitų neatliktų reikalų (V. Tarybos kooptuotųjų narių kl., V. Tarybos biudžeto reguliavimo reikalai, sunkenybės daromos pabėgėlių grąžinimo komisijai — ir kt.), teko man pakartotinai vesti tuomet su okupacinės vyriausybės šefu ilgus ir dažnai labai gyvus pasikalbėjimus (su kumščių trunkymais stalan iš vienos ir antros pusės!). Po ilgų ginčų priėjova visdėto pagaliau prie tam tikrų rezultatų:

1) nenusileisdamas nuo principinio nusistatymo, sutikau, praktikos sumetimais, santykiuose su okupacine vyriausybe naudotis toliau L. Tarybos vardu (vokiškai "Litauische Taryba", vengiant "Landesrato" vardo);

2) Vokiečiai sutiko pripažinti V. Tarybos kooptuotuosius 6 narius;

3) okupacinė vyriausybė sutiko mokėti iš krašto pajamų kas mėnuo po 18,600 mk. V. Tarybos prezidiumo išlaidoms ir padengti jo padarytas jau išlaidas 75,451, 90 mk. sumoje, o pabėgėlių ir karo belaisvių grąžinimo reikalams skirti dar, be to, pagal reikalą naujų sumų.

(Bus daugiau)

New Jersey lietuviai pas Gubernatorių Meyner Vasario 16 proga. Dalyvių tarpe Jieva Trečiokienė, Kazinauskienė, Kristina Korbet, Eva Ellis, Gelenaitienė, Vytautas Jadelis ir Pranas P. Gelenitis, New Jersey Lietuvių Tarybos pirmininkas. Gubernatorius Meyner (viduryje) pasirašo Vasario 16 proklamaciją.

1886

VIENYBĖS DEIMANTINIO

Ivyksta balandžio 16 d. - sekmadienį - 2:30 val. p. p.

JUBILIEJAUS IŠKILMĖS

1961

Academy of Music Opera House, Brooklyne, N. Y.

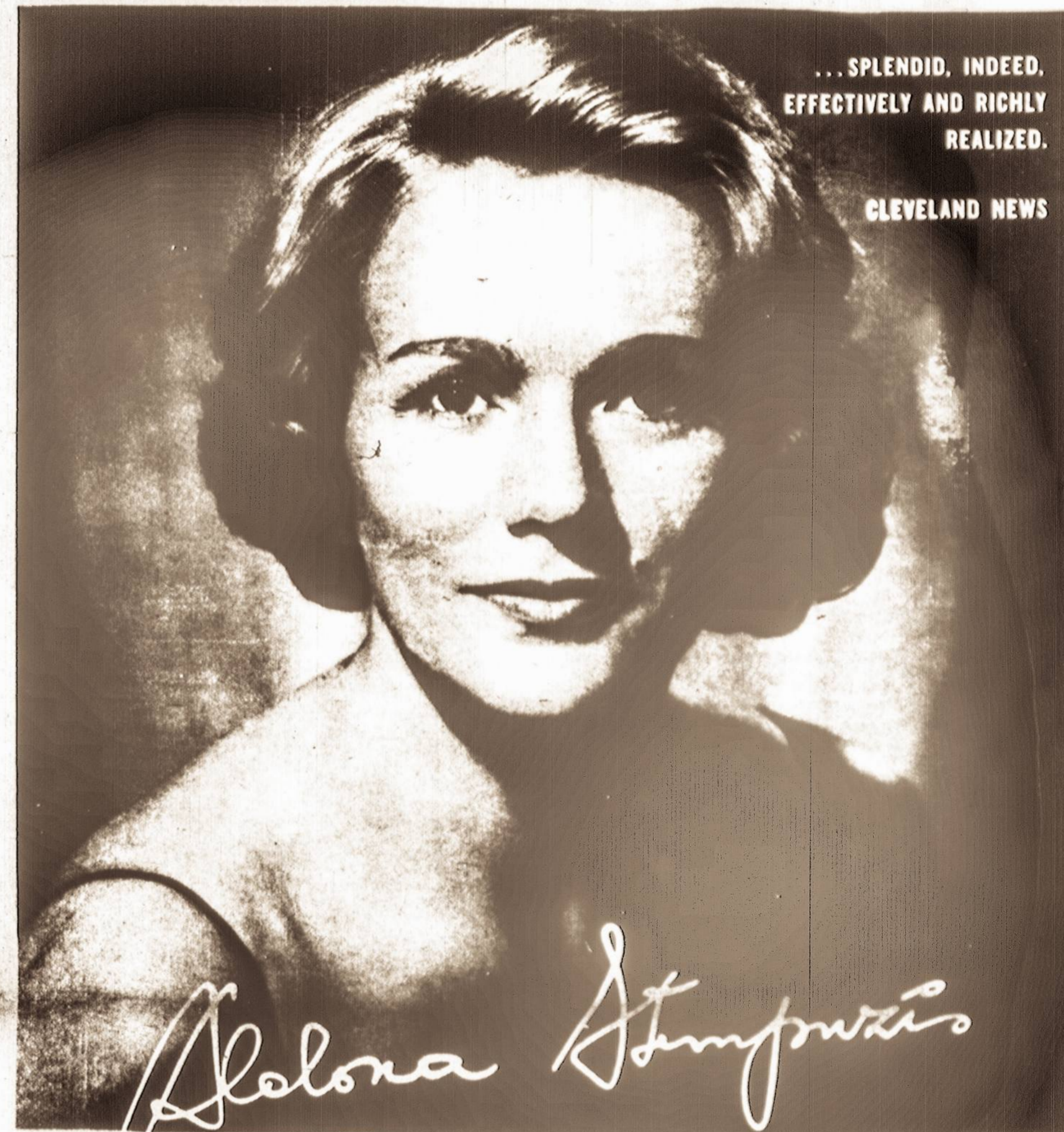
Hollywood zvaigždė aktorė Rūta Lee Kilmonytė

Vyt. Maželio nuotr.

PROGRAMOJE DALYVAUJA

VLADAS JAKUBĖNAS
diriguos "Symphony of the Air" orkestro narius

... SPLENDID, INDEED,
EFFECTIVELY AND RICHLY
REALIZED.

CLEVELAND NEWS

Aldona Stempuzienė, mezzo-sopranas

"AŠ ESU LAIKAS...
Aš niekadęs negimiau
ir niekadęs nemirsiu.
Esu amžinas..."

Antanas Smetonà, pianistas

Simfoninis Orkestras

Carol Cheloden

VIENYBĖ, 1961 m. kovo 10 d.

Rašytojas - aktorius Antanas Škėma

VIENYBĖ, 1961 m. kovo 10 d.

Aktorius Stasys Pilka

Aktorius režisierius Vitalis Žukauskas

- ◊ Charles Daubaras ◊ Operetės Choras
- ◊ J. Matulaitienės sokėjai ◊
- ◊ dail. C. Januso dekoracijos ◊

KALBA, KURIOS DR. J. ŠLIUPAS NEPASAKĖ...

Tai buvo 1944 m. lapkričio 6 d. Berlyne, kur dr. J. Šliupas staiga mirė, nespėjęs savo kalbos, skirtos Amerikos lietuviams, pasakyti per radiją.

Sveiki, gyvi, broliai ir sesers lietuviai Amerikoje.

Kaip matote, tarp šimtų tūkstančių tautiečių teko ir man, nuo bolševikų iš tėvynės bėgant, atsidurti svetur, beje kaimyniškos Vokietijos prieglobstyje, nes su bolševikų proletariato diktatūra mums nepakeliui. Pas bolševikus rašte viskas dėstoma gražiai, žmoniškai, bet dirbama apgaulingai, sukta ir žiauriai bei žvėriškai.

Be abejonės, Amerikoje Jūs esate jau susipažinę su bolševikų sukčiavimu ir prievartavimu, šeimų ardymu, nekaltų žmonių šaudymu kaip laudies priešų ar buržujų ir aukštyn kėlimu visokių niekšų bei šaldry, nepažįstančių dorovės ir teisingumo. Del to tai mums, lietuviams tautiečiams, ir rūpi bolševikais nusikratyti, juos pravaryti iš Lietuvos ir savo tėvynę atkurti, jei galima, dar gražesnę ir platesnę, sujungiant visą lietuvišką padermę Pabaltyje, neatsižūrint į tai, kokia kas kalba šneka, ar kokią tikybą išpažįsta, jei tik jis būtų doras žmogus ir domėtųsi Baltų kultūrą kurti.

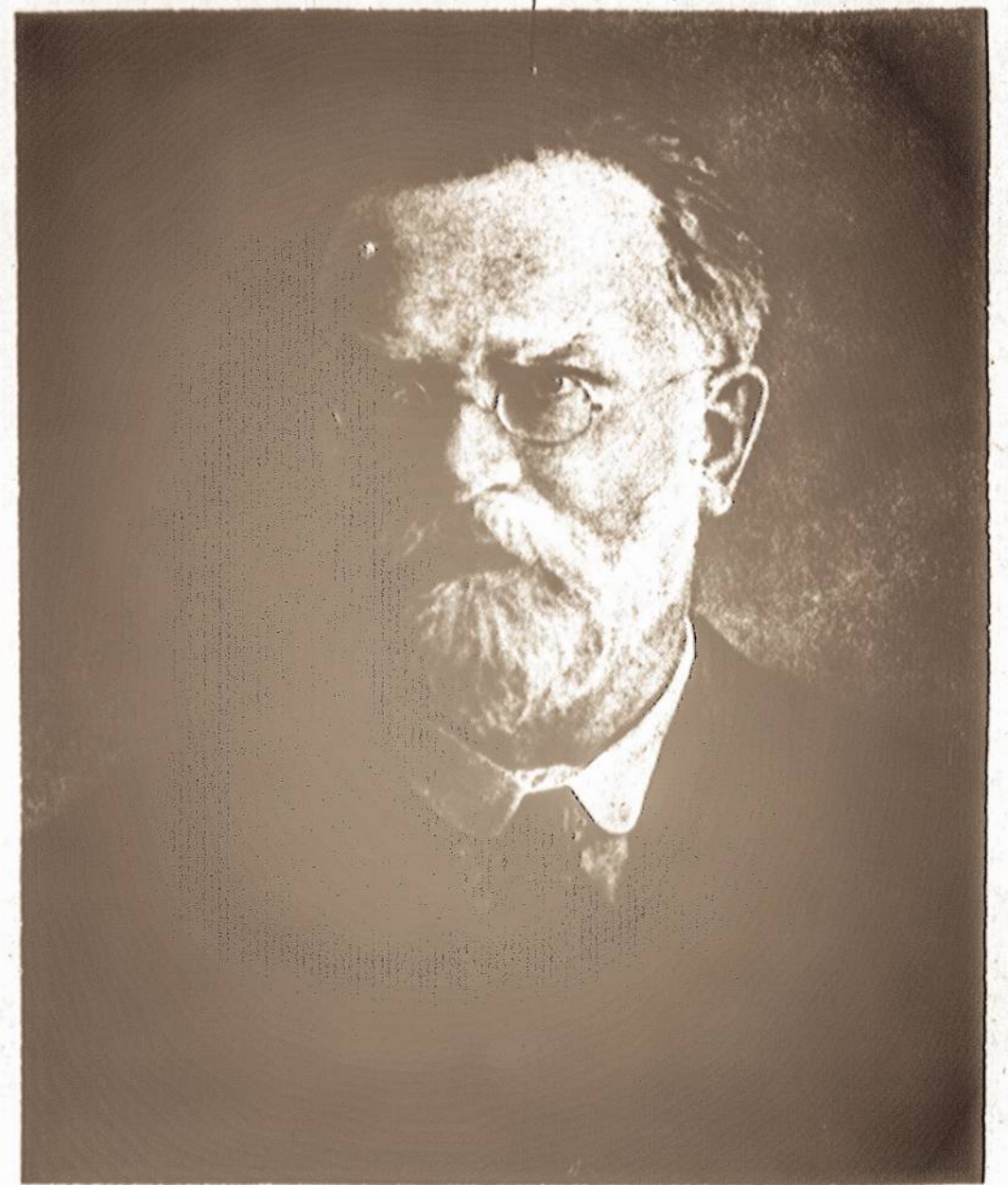
Aš bent stoviu už labai platią apykantą (toleranciją), už

tautų brolybę ir laisvę, už gyventojų lygybę prieš įstatymus, už žmogaus savigarbą, darbingumą ir pasišventimą tautos ir žmonijos bendram labui. Bet tokiam mūsų tautos tikslui, kaip ir kitų tautų labiems užsimojimams, pastoja kelią žmogžudiškasis bolševizmas — alintojas net ir pačios rusų tautos, kur jis yra kilęs, — ir jis yra užsimojęs pavergti ne tikta Europą, bet ir visą pasaulį. Tokį imperializmą pasaulis, norėdamas išvengti sutručių ir vergavimo, turi ne tik pasmerkti bet ir jam ragus aplaužyti, nes, kitaip esant, karui ir badmečių kartojimasis niekuomet nepasibaigs, ir pasaulis, užuot klestėjęs palaima, pavirs tikru ir gyvu pragaru.

Ir bendrai slavų padermei — tautoms, tautelėms — išvengimui pavojų ateičiai reikėtų suteikti laisvę smulkesniuose vienetuose, kaip va: didžiarusiai, mažarusiai (ukrainiečiai), gudai, lenkai, čekai ir slovakai, chorvatai, serbai, bulgarai ir rumunai, kad per savitarpio varžytines jie pakiltų patys kultūroje ir paliktų kitas tautas ramybėje.

Jūs užduotis, brangūs Amerikos lietuviai, dabartiniu atveju yra aiški. Mes, lietuviai, praeityje esame daug padirbėję mus apsupusių tautų labui ir pažangai ir tik neseniai nuoširdžiai tesusirūpinome patys savimi. Juk Amerikos lietuviai drąsiai kovojo dėl lietuviškos spaudos atgavimo iki 1904 m., jie steigė fondus rusiškų revoliucijų metais, padėdami savo kenčiantiems patriotams namie; jie visomis jėgomis rėmė atstatymą Nepriklausomos Lietuvos po pirmojo pasaulinio karo; Amerikos lietuviai davinėjo pašalpas einantiems aukštąjį mokslą lietuviams, kai rėmė Lietuvos atstatymą iš pelelių, ypač rūpindamiesi pakelti krašte ūkį, pramonę bei prekybą.

Taip buvo netolimoje praeityje. O dabartiniu metu Lietuvą nuniokojo ir lietuvius po pasauli išblaškė bolševizmo pabaisa, tad ir reikėtų padėti tremtiniais išginimo vargelį vargti, tautines (ar ir visos padermės sujungimo) pastangas paremti ir papildyti, svetimus puolimus (lenkų ar bolševikų) atremti ir pasaulyje lietuvių (ir jų pader-

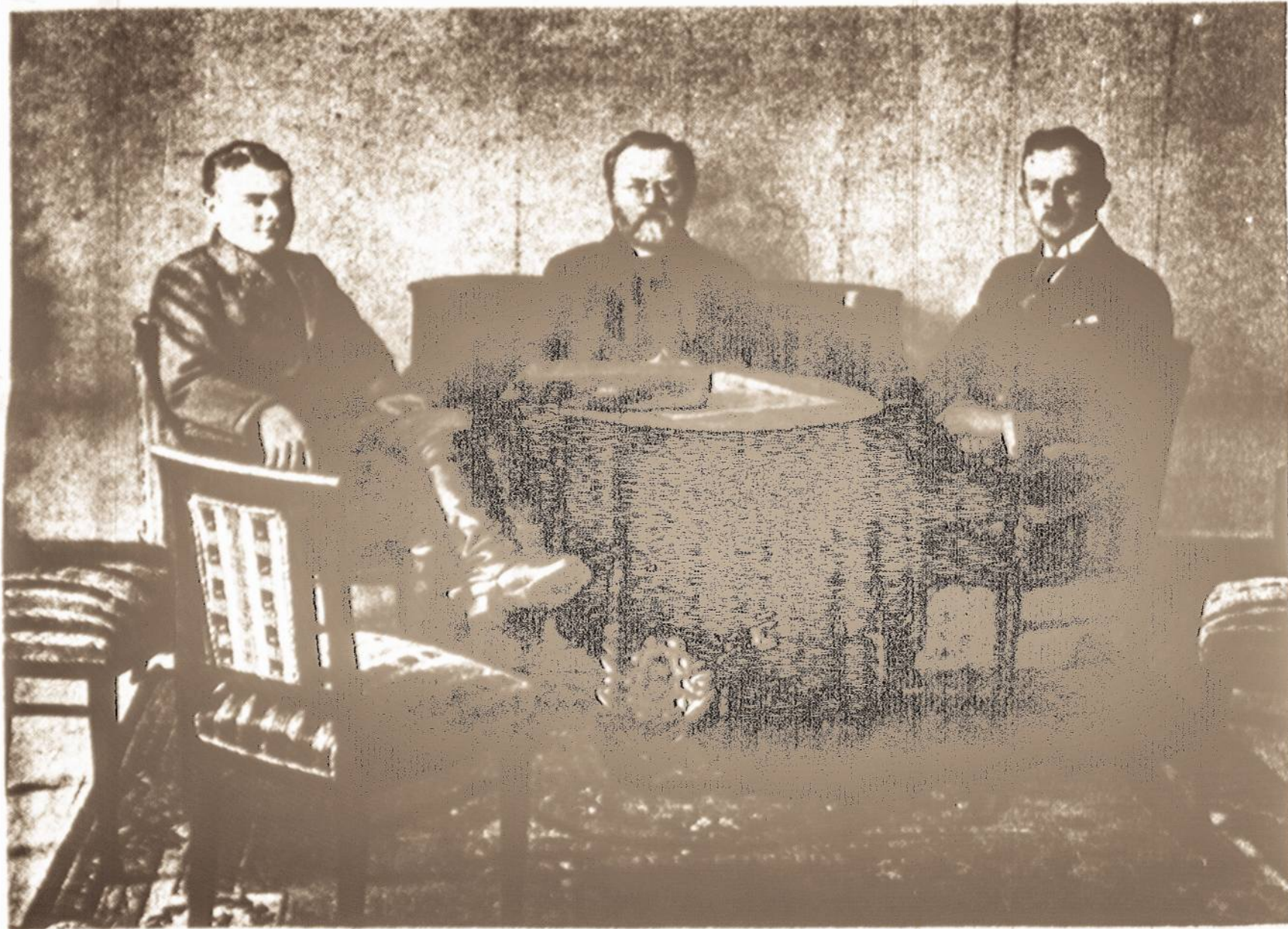
DR. JONAS ŠLIUPAS

mes) atlaisvinimą bei eilėn laisvųjų tautų atstatymą užtarti ir piršti.

Aš trokštu, kad po karo (kurio pabaigos dar nematyti) žmonijos nusistatymai pakiltų, ypač kad machiavellizmo ir galios (Macht ist Recht) vietą užimtų estetiniai pagrindai. Visus žemės gyventojus reikia traktuoti kaip žmones, kaip brolius ir seseris, pagal jų nuopelnus, su meile ir žmoniškumu, tuomet tik tebus galima sulaukti "amžinosios" taikos, apie kurią jau galvojo mūsų Imanuelis Kantas. Ir vietoje šarvotosios kumsčios

ar bolševizmo, kurio barbariškumu nenori tikėti tie, kurie nėra jo ragavę arba pergyvenę, pasaulis susilauks naujų gentkarčių sveikesnių ir laimingesnių, realiau įvertinančių darbą ir žmogaus proto padarinius, ne taip kaip dabar: ką su vargu sukuriame bėgyje ilgų metų, tai suardome ar sunaikiname vienoje akimirkoje...

Tegyvuoją taika ir tautų laisvę, tegyvuoją lietuviai besikaujantieji už savo tautos ir visos padermės gerovę, šviesą bei laisvę. Iki pasimatymo ir likite sveiki.

Dr. Jonas Šliupas pirmosiose derybose su Tarybų Rusiais Dorpate 1919 m. Kiti delegacijos nariai: kap. V. Natkevičius ir V. Gilyš, atstovas Suomiuose.

Šių metų KOVO 25 DIENĄ, šeštadienį, rengiamas vakaras tema

ČIURLIONIO PASAULIS

Vakaras rengiamas V. K. Čiurlionio, didžiojo lietuvių dailininko ir žymaus muziko 50 metų mirties sukaktuvių proga.

VAKARO PROGRAMOJE DALYVAUJA:

ANDRIUS KUPREVIČIUS
DR. KOSTAS OSTRASKAS
ALEKSIS RANNIT

CARNEGIE ENDOWMENT SALĖJE

United Nations Plaza ir 46 gatvė
Manhattan, New York

Pradžią: 6 val. vak. Įėjimas \$3.00. Po vakaro programos užkandžiai ir kava. Visus maloniai kviečia atsilankyti

ŠVIESOS AMBŪRIS IR SANTAROS FILISTERIŲ NEW YORKO SKYRIUS

Bilietams įsigyti iš anksto prašoma skambinti LA 8-2231 - N. Valaitienė

Vakarą globoja BALFAS

1901 - 1902 metais Čiurlionis, jau baigęs Varšuvos konservatoriją kompozitorius, gilino savo specialybės žinias Leipcige. Kompozitoriaus žmonos Sofijos Čiurlionienės bibliotekoje Lietuvoje neseniai rastas seno vokiško žurnalo puslapis su Čiurlionio nuotrauka. Studentas K. Čiurlionis - antroje eilėje nuo viršaus, antras iš kaires. Vidury (sėdi) prof. Karlas Reineke, pas kurį Čiurlionis gilino kompoziciją.

VIENYBĖ, 1961 m. kovo 10 d.

Clevelando lietuviai

J. Antanaitis

Kodėl nepirko knygų?

Pernai Clevelande buvo paskelbtas knygų platinimo vaju. Jaunimo organizacijos — ateitininkai, neolituantai, skautai — su ryšuliais lietuviškų knygų lankė tautiečių butus, gatvė po gatvės, namas po namo. Taip, kad beveik kiekvienam išelivijoj išleista lietuviškoji knyga buvo pristatyta į namus, tik pirkite savo turimai bibliotekai papildyti ar naujai ją sudaryti.

Toks atkaklus ir ryštingas knygų platinimo būdas davė rezultatų, bet ir... apsilvimo. Knygas platinęs jaunimas turėjo tragiskai juokingų patyrimų, kaip ne vienas „sviesuolis“ atsikalbinėjo pirkti knygą. Tų atsikalbinėjimų būta stačiai artistiški, tik nevykusiai suvaldintų.

Stai vienas knygų mylėtojas išgria jaunuočių pasiūlymą, kad knyga pristatoma į namus, išaukština lietuvišką knygą ir pareiškia ją palaikyti, bet po dvi valandas trukusios tokios kalbos, pats atsisakė bet kurią pasiūlytą knygą pirkti. Kodėl? O kaip jis gali skurdžiai atrodančią, paprastais viršeliais lietuvišką knygą pirkti, kur tokia jis padės, jei jo bibliotekos lentynose sukrautos tikrai odiniais apdais knygos.

Kitas vėl lietuviškos knygos „gerbėjas“ vertino platinimo pastangas ir knygą gimtąja kalba, bet vertino tik tuščiais žodžiais. Tuo tarpu pirkti ją jis negalės, nes suvaržę jį piniginiai išpareigojimai seniau pirktam namui ir tik ką pirktam automobiliui. Kad taip būtų buvę anksčiau jam pasiūlyta, arba vėliau, po tų išpareigojimų, tada tikriausiai jis kokią lietuvišką knygą nupirktu.

O kita entuziastė išvardijo visą eilę nepriklausomoje Lietuvoje išleistų nuotykių romanų, kurių dėja, platiniojai savo kataloge neturėjo.

Čia suminėti tikri faktai iš Clevelando lietuvių kolonijos yra tik maža dalis veidrodžio, kuris labai ryškiai pa-

rodo kai kurių mūsų galvojimo nuosmūki lietuviškos knygos atžvilgiu. Tą veidrodį ir patį nuosmūki pilname „saiže“ pamatė knygas platinęs jaunimas, tas pats jaunimas, kuris dėl apsileidimo lietuviškos spaudos neskaitymo yra dažnai baramas.

Neolituantai šį veidrodį, paremtą tikrais faktais, ruošiasi parodyti literatūros vakare, Clevelande balandžio 22 d.

Lietuviai demokratai stiprina veiklą

Priešrinkiminių kompanijoje įsisteigęs Lietuvių Komitetas J. F. Kennedy į prezidentus remti dabar persiorganizavo į Lietuvių Demokratų Klubą. Toks klubas Clevelande seniau veikė, įsteigtas 1934 m., iki antrojo pasaulinio karo pabaigos.

Šį mėnesį klubas numato su-ruošti viešą paskaitą, supažindinti su naujais socialinės srities įstatymais, dabar įteiktais Kongresui. Paskaitininku numatomas tos srities specialistas Soliunas iš Čikagos. Balandžio mėn. Demokratų klubas numato su-

V. Bacevičiaus nuotrauka

Clevelando skaučių vadovybė Vasario 16 minėjime: tuntininkė psk. M. Kizienė ir vyr. skautė G. Natkevičiūtė.

ruošti platesnio masto susipažinimo vakarienę. Dabartinę klubo valdybą sudaro: J. P. Mull — Muliolis pirmininkas, Jonas Nasvytis, Alg. Kasiulaitis ir V. Mariūnas — vicepirmininkai, adv. D. Muliolis finansų sekretorius, Alg. Matulionis bendrų reikalų sekretorius ir bankininkas John De Righer išdininkais, o J. Kazlauskas, Frank O'Bell ir K. Morūnas — nariai ir Vl. Čyvas maršalka.

Oficialus klubo pavadinimas yra „American Lithuanian Democratic Club of Cuyahoga County“.

Kadangi Demokratų klubą sudaro įvairių pažiūrų ir įvairaus lietuviško galvojimo nariai, tai jo vadovybė tikisi,

gal tuo būdu pasiseks bent dalį Clevelando lietuvių suvienyti.

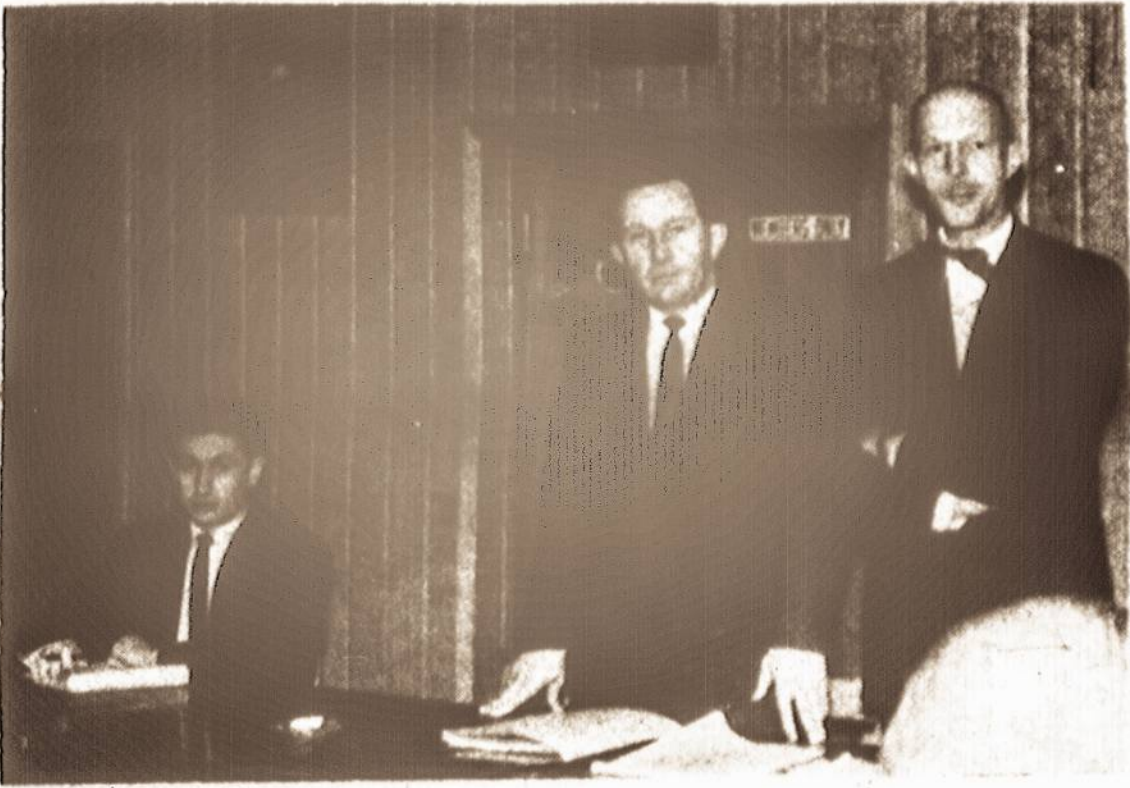
Susiskaldę ir dar skaldomi...

Tik ką išėjusiame LB Centro Valdybos biuleteny, tarp kitko, skelbiama vieno autoriaus nuomonė, rašyta asmeniškai, kur konstatuojama, kad esą „dabar, kai jaunimas skyla į amerikonejančią dalį ir lietuviškai atsparią dalį, dabar, kai Bendruomenės ir visos kitos pastangos skiriamos išlaikyti jaunimą lietuvišką, tai šalia to taip pat atsirandančių pastangų šitą lietuviškai orientuotą jaunimą suskaldyti“. Tokių pastangų autorius įžiūrįs taip pat Clevelande išelšančiuose jaunųjų krikščionių demokratų „Jaunimo Zygjuose.“

Zodžiu, kaip toje lietuvių laudies dainoje, tą grūdą per pusę, tą pusę per pusę ir taip toliau...

LB Centro valdyba | Kanadą

Clevelande įsikūrusi LB Centro Valdyba balandžio 15 d. išvyksta į Kanadą, Toronto, kur įvyks bendruomenių vadovybių — Pasaulio Lietuvių Bendruomenės, Kanados Lietuvių Bendruomenės ir JAV LB Centro Valdybos — suvažiavimas. Svarbiausias suvažiavimo reikalas bus numatomo ateinančiais metais kongreso JA Valstybėse ap-svarstymas.

V. Bacevičiaus nuotrauka

Clevelando Lietuvių Demokratų Klubo valdybos nariai. Iš d. į k.: pirm. J. P. Mull-Muliolis, Jonas Nasvytis ir Alg. Matulionis.

Spaudos konferencija be spaudos atstovų

Vasario 16 minėjimas gražiai praėjo ir tą minėjimą gražiai ir plačiai aprašė lietuvių spauda, išskyrus mažą išimtį. Bet būta ir jūmoro. DRAUGO vasario 28 d. n-ryje žinutė iš Clevelando nurodė 9 clevelandiečių pavardės, kurie dalyvavę spaudos konferencijoj su dr. Trimaku. Deja, iš tų 9 tik vienas rašinėja j laikraštį, o likusieji 8 nėra jokie spaudos atstovai ir nieko bendro su spauda neturi. Tuo tarpu tikrieji spaudos atstovai, redaktoriai, radijo programos vedėjas, kurie toje spaudos konferencijoj dalyvavo, visai nepaminėti.

Čia juokaujama, ar tuo norėta parodyti korespondento „aukštąją politiką“, ar iškrėsti paprasčiausią jūmorą. Kaip ten bebūtų, toje žinutėj pademonstruota taip, kaip j laikraštį korespondencija neturėtų būti rašoma.

GINTARAS Lietuvos auksas

Ivairiausios gintarinės dovanos vyrams ir moterims prieinamiausiomis kainomis

AMBER GUILD LTD. 80-19 31st Avenue

JACKSON HEIGHTS, N. Y. Tel. HA 9-5855

Pasiekiami: auto iki 31 Ave. Northern Blvd. IND subway iki Roosevelt Ave. IRT iki 74 St. Port Bus iki 31 Avenue.

John Baltaduonis FRANKFORD AVENUE

Cafe

1700 Frankford Avenue Philadelphia, Pa.

Cypress Bedding & Mattress Co.

DIDŽIAUSIAS ĮVAIRIŲ BALDŲ PASIRINKIMAS

3427 FULTON STREET BROOKLYN, N. Y. Telefonas Applegate 7-8802

AKADEMINĖS MINTYS

Redakcinė kolegija: D. Alytaitė, R. Arūnaitė, Jurgis Birutis, Laimė Petrauskaitė, Saulius Sirusas, Aldona Šileikytė, Ramunė Vilkutaitytė.
Medžiagą siūsti: Algis Rimas, 1651 Putnam Avenue Ridgewood 27, N. Y.

NEW YORKO STUDENTŲ SKAUTŲ VEIKLA

Balandžio 8 - 9 d. Filisterių Skautų S-gos Toronto skyrius ruošia seminarą tema "Komunizmas". Bus nagrinėjamos sekančios temos: 1) Dialektinis materializmas, 2) Komunizmo išgyvendinimas 3) Komunizmo apraiškos Lietuvoje.

Seštadienį vakare numatomas pobūvis, arba organizuotas vyktimas į teatrą. Norintieji dalyvauti apie tai privalo nedelsiant pranešti Gyčiumi Sernui, 146 Dowling Ave., Apt. 510, Toronto, Ont. Canada.

p. Daubėnas, savo kruoparuose pranešimu, sudomino susirinkimo dalyvius. Tos kelios valandos, praleistos susirinkime, buvo naudingos ir įdomios studijuojančiam jaunimui.

Patį įdomiausia pašnekestodalis buvo klausimai ir diskusijos. Pradžioje varžytasi. Tačiau vėliau net patys "kuklelį" prakalbėjo, ypač kai p. Daubėnas taip įdomiai ir vaizdžiai atsakinėjo. Net pasijaukti tekdavo, kai prelegentas papasakojo keletą "uzkulisinių" nuotykių, arba spaudoje neaprašomų modernių dienų teatro tradicijų.

SSS N. Y. Skyrius nuoširdžiai dėkingas p. Daubėnui už jo skirtą laiką ir tikisi, kad jis ir ateityje sutiks pasidalinti teatro naujienomis su mumis. Už tai mes pasižadame būti uolesniais teatru lankytojais.

SSS N. Y. skyriaus pirm. Algis Rimas padarė keletą pranešimų einamaisiais reikalais. Jis perskaite telegra-

mos tekstą, kuri skyriaus vadovu buvo pasiūsta Brazilijos prezidentui, reikalaujant nepamankinti Lietuvos atstovybes Brazilijoje.

Buvo painformuota apie jaunųjų dailininkų parodą, kurią skyrius sėkmingai organizuoja.

A. Rimas pranešė nariams, kad SSS skyrius planuoja nepერიodiškai leisti atskirą brošiūrą, kur būtų talpinami pradedančiųjų rasyti žurnalistiniai ir literatūriniai bandymai. Pastebėta, kad dėl nepakankamo lietuvių kalbos žinojimo jaunieji nariai rengia reikšmės bet kokio lietuviško spaudoje. Su šiuo leidiniu SSS skyrius bandys pralaužti pirmuosius ledus būsiniams literatams.

Akademinė skautija

Teko nugirsti, kad organizuojasi akademikai skautai įvairiose Europos valstybėse, ir šią vasarą Londone bus Europos akademikų skautų steigiamasis suvažiavimas. Iš JAV lietuvių akademikų skautų vadovai jau pradėjo rūpintis, kad ir mūsų atstovai tame suvažiavime galėtų dalyvauti.

Antanas Dundzila

Lietuvių Skautų S-gos Taryba kuri yra aukščiausias lietuviškos skautijos valdomasis organas, savo pirmąjį rinkimą išsirinko Antaną Dundzilą, jauno amžiaus, bet gilaus patyrimo skautų vadovą. A. Dundzila yra turėjęs eilę pareigų skautų vienetuose, ir aktyviai dirba, akademikų skautų tarpe. Tarp kitų pareigų jį nuo šių metų pradžios perėmė ir "Mūsų Vyčio" vyr. redaktoriaus pareigas.

ASS stovykla

Akademinio Skautų Sąjūdžio vasaros stovykla šiais metais vyks Čikagos apylinkėse liepos mėn., tuoj po dainų šventės. Tikimasi, kad daug akademikų dalyvaus dainų šventėje, o tuo pačiu bus patogiu atvykti ir į stovyklą.

G. Peniko nuotrauka

Akademinės skautijos vadovybė New Yorko iš k. į d.: Algis Rimas (Studentų Skautų S-gos pirm.) Rasa Arūnaitė, Vytautas Strolija, Daiva Alytaitė, Vidas Montvila, Dalia Bulgaruskaitė, Romas Kezys (Filisterių Skautų S-gos pirm.) ir dr. Henrikas Lukaševičius - Akademinių Skautų Sąjūdžio N. Y. skyriaus pirm. Nuotraukoje trūksta Ligijos Babarskaitės ir Algio Šetiko.

Dabartinis studentijos veidas

Kelis metus pabuvus studentų tarpe galima susidaryti neblogą lietuvių studentijos gyvenimo vaizdą. Nors išorė nuolatos kinta, pagrindiniai bruožai pasilieka maždaug tie patys. Todėl, panaudojus karikatūrista priemones, galima tuos bruožus išryškinti, visus studentus sugrupuoti į sekančius tipus.

Gimęs organizatorius - surantama, kad vieni esame vedėjai, o kiti sekėjai. Šis žmogus iš prigimties organizatorius. Be jo pasiūlymų nepraejo nė vienas susirinkimas. Jo grandioziniai planai prasideda ir baigiasi komiteto sudarymu. O į komitetus jis tiki įventai, todėl kiekvienas didelis darbas padalintas į bilietų platavimo komitetą, salės dekoravimo komitetą, policijos leidimo gavimo komitetą, komitetą sudaryti komitetą.

Kas, ar aš? - jis tau negalėtų pasakyti kas dedasi, nes susirinkime tik ką pats atsirado. Jis klausosi negirdėdamas, balsuoja nežinodamas. Į kiekvieną susirinkimą, atrodo, pripuola atėjęs, lyg ko nors paklausęs kelio į Romos vonias, ir, sekdamas nurodytą būrį, čia atsirado.

Trys gracijos - nors iš tikrųjų jų skaičius nėra nustatytas, bet jeigu yra viena, kitos negali būti tol. Jos identifikuoja madingą apsi rengimu (skonio dalykas) ir nevyksia Vogue viršelio šukuosena. Jos teikia naktinio klubo atmosferos bespalviui parapijos klasės suolul.

Pseudo - intelektualas - iš prigimties sekėjas, per nesusipratimą patekęs į valdomuosius sluoksnius ir nuolatos bandęs užmullinti visiems akis efektingai naudodamas tarptautinę terminologiją.

Amžinasis antagonistas - jis nesutiko nė su vienu pasiūlymu, kuris nebuvo jo. Jis nesutinka iš principo. Savo egzistenciją pataisina absoliutiška būtinybe kiekvienoje organizacijoje turėti dilgę.

"Trenktos generacijos" atstovas - nelabai įtikinančiai vaidina savo rolę, nes, kurie jį anksčiau pažino, netiki, kad jis galėjo tapti nuneštas Kerouac ir Ginsbergo, nes jo poezijos supratimas prasideda ir baigiasi su "Aš turėjau dviratuką...".

Don Žuanas - jis ateina į susirinkimus ieškoti užuojautos už vakarykščius griekus" ir padejuoti kaip šian-

dien žiauriai jaučiasi, nes vakar gerai jautėsi. Jo misija - Veni, vidi, vici!

Saperonai - stebėtojai iš aukštesniųjų ešelonų, kurių mėgiamiausi žodžiai "farsas" ir "žemiau kritikos".

Atkakloji lingvistė - buvus "išlaikyti lietuvių kalbos grynumą" vajas pirminkė. Svetimas žodis lygu keiksmaui. Ji išvers nesvarbu kaip skamba: kramtgumė, dešimtkrautuvė ir sviestpienis.

Juozas Koldž - universiteto dvasios įsikūnijimas. Užsitarnavęs didžiulę raidę už nuopelnus futbolo aikštėje. Ją garbingai nešioja ant nugaros iki kelių ištytusio megstinio. Jis pasižymi savo nuoširdžiais komentarais, iš kurių galima nuoširdžiai pasijuokti.

"Studentė" - visos jos studijos ribojasi vienu vakariniu kursu "Pietų Amerikos folkloras" intensyviai studijuotus prieš penkis metus. Tuot rupe jos interesai glūdi kitoje mokslo šakalyje.

"Psichologė" - pasižymi dosniomis ir neprašytomis charakterio analizėmis. Visų simptomus stebi ir įtaria pagal Freudo Clementorių.

Kultūrininkas - serga "kultūrinio nosmukiu." Šiuo metu savo rekomendacijas ir siūlymus kompiliuoja knygoje "Kaip pasidaryti kultūringu po 36 lengvų pamokų". Knyga pajavairinta pavyzdžiais ir iliustracijomis iš paties autoriaus gyvenimo. Knyga praversti visiems, kurie jaučiasi kultūriniai "nosmukę".

Lietuvių studentijos kerčiai - jis ne žmogus, o institucija. Niekad nežino jo nei galo nei pradžios. Jo buvimas pagaliau pasidaro simbolis.

R. V. A.

VIENYBĖ

The Oldest Lithuanian newspaper, established by Juozas Paukstys in 1886, is published weekly by Juozas Tysliava at 192 Highland Blvd., Brooklyn 7 N. Y. Tel. AP 7-7257. Entered as Second Class Matter October 23, 1907 at the Post Office of Brooklyn, N. Y. Subscription rate: \$7.00 for one year. Advertising rates on application.

SILVER BELL BAKING CO.

A. RADŽIŪNAS, Savininkas
Musų specialybė lietuviška duona. Pyragai vedybiniams ir kitokiems pokyliams.

36-40 Stagg St., Brooklyn 6, N. Y.

Telefonas: STagg 2-5938

REPUBLIC Wine & Liquor Store

MARIJONA IR JURGIS JOKUBAICIAI

322 UNION AVENUE
BROOKLYN 11, N. Y.
Tel. EVergreen 7-2089

RAY'S LIQUOR STORE

JUOZAS IR IZABELE MISIUNAI
Ivairiausias rūšies amerikoniški ir importuoti gėrimai. Didžiausias degtinės ir vyno pasirinkimas.

103-55 LEFFERTS BLVD. RICHMOND HILL, N. Y.
Telefonas: Virginia 3-3544

KOVO (MARCH) 18 DIENA, ! 1961 M.

FRANKLIN K. LANE HIGH SCHOOL AUDITORIJOJE

Jamaica Ave. ir Dexter Ct. Woodhaven 21, N. Y.
(BMT Jamaica Line - Elderts Lane stotis)

bus vaidinama

NEŽINOMOJI

A. BISSON 4 V. DRAMA
IŠPILDYS

DETROITO DRAMOS SAMBŪRIS
VADOVAUJAMAS Z. ARLAUSKAITĖS-MIKŠIENĖS

Pradžia 7 val. vakare (punktuallai)

BILIETAS NUO \$1.00 IKI \$3.00
Visas pelnas - šalpos reikalams.

Rengia BALFO 100 skyrius

Sportas

Chicagoje

— Vid. Vakarų sporto apygardos pirmenybės yra rengiamos kovo mėn. 11 — 12 d. Gage parko salėje (prie 55-tos ir Western gatvių). Šį kartą bus varžomasi krepšinyje ir tinklinyje vyrų bei moterų grupėje. Pirmenybėse dalyvaus apie 200 sportininkų iš Detroito, Clevelando ir Chicago. Varžybas praves Nerles sporto klubas. Prieauglio klasių pirmenybės įvyks kovo mėn. 25 — 26 d. d. Chicagoje.

— Lituanicos futbolo klubas, minėdamas 10 metų sukaktį, kovo mėn. 18 d. Balio Pakšto salėje rengia sukaktuvinį pobūvį. Pakvietimus šią pramogą reikia įsigyti iš anksto Lithis klubo patalpose. Futbolo klubui per jo veiklos metus yra vadovavę šie asmenys: E. Venglanskas, E. Šulaitis, V. Numgaudas ir J. Juška.

— Lituanicos futbolo komanda dar tebežaidžia salės futbolo — "Indoor Soccer" pirmenybių "major" divizione, kur jai tenka varžytis su geriausiomis Chicago komandomis. Po 8 rungtynių lietuviai turi 7 taškus (3 laim., 1 lyg. ir 4 pralaim.).

— Nerles sporto klubas savo 5 metų gyvavimo sukakties atžymėjimui išleido leidinį, kurį spausdino Vl. Vijeikio spaustuvė. Čia telka aprašymų apie šio klubo veiklą ir nemaža nuotraukų. Įdėta konsulo dr. P. Daužvardžio ir FASK'o pirm. A. Vakselio sveikiniai Nerles sportininkams, Edv. Šulaitio rašinys "Nerles 5 metų sportinė veikla" ir kt. Išleista 500 egz. Redagavo E. Šulaitis.

— Rimas Vaičaitis, Nerles klubo ir University of Chicago Track Club narys, vasario mėn. 25 d. dalyvavo visos Amerikos (AAU) lengv. atletikos pirmenybėse New Yorko Madison Square Garden patalpose. Jis rungėsi 1 mylios ėjime, kur iš 20 dalyvių tarpo užėmė IV-tą vietą ir gavo bronzos medalį. Nuo I vietos laimėtojo — Ron Zinn jis atsiliko tik 4 sek. Šiose varžybose dalyvavo ir 3 rusai su kuriais Vaičaitis buvo susitikęs ir kalbėjosi. Vaičaitis yra atvykęs iš okup. Lietuvos prieš maždaug 6 mėnesius.

— Nerles krepšininkai, dalyvavę Marquettę parko mažųjų (5'9" ir žemesnių) pirmenybėse, jau baigė savo susitikimus ir užėmė II vietą. Klubo vyrų komanda dar tebesivaržo savo grupėje. E. Š.

Vasario 22 d. yra skautų įsteigėjo Baden — Powell gimtadienis, kurį skantai švenčia kaip savo "Susimąstymo dieną." Ta proga tarptautinė skaučių organizacija The Threefold Circle surengė iškilmingą sueigą kurioje dalyvavo 11 tautybių skautės, jų tarpe ir lietuvaitės.

LIETUVIAI ADVOKATAI

S. Bredis, Jr.

37 Sheridan Avenue
BROOKLYN 8, N. Y.
Telefonas: APplegate 7-7083

C. A. Voket

(Vokietaitis)
41-40 74th Street
JACKSON HEIGHTS, N. Y.
Telefonas: NEWton 9-6620

J. Tysliavos nuotrauka

J. NARŪNĖ

AITVARAI

Vėjau, vėjau, tu nupusk
Mano aitvarėlius,
Ir aukštai iškelk visus —
Lig pat debesėlių!
Kad su paukščiais erdvėje.
Eitų jie lenktynių,
Kad visi pasiektų jie
Lietuvą — Tėvynę!

PRIE EŽERĖLIO

Oi, eisiu,
Nueisiu
Aš prie ežerėlio,

Braidysiu,
Taškysiu.
Skaidrų vandenėlių.

Sėdėsiu,
Žiūrėsiu,
Kaip plaukia žašėlės.

Ry mosiu,
Klausysiu,
Kaip ošia medeliai...

Iš neseniai išleisto poezijos rinkinio vaikams (antrosios laidos) JAUNIEJI DIEGELIAI.

NEPRIKLĀUSOMYBĖS ŠVENTĖ PARYŽIUJE

Lietuvos Nepriklausomybės šventės proga min. S. Lozoraitis ir V. Lozoraitienė surengė Paryžiuje priėmimą, į kurį atsilankė daugiau kaip 120 žmonių. Be Lietuvos Pasitvirtinimo narių patarėjo J. Baltrušaičio, pulkininko J. Lanskoronskio ir sekretoriaus A. Liutkaus su žmonomis, svečių tarpe buvo Prancūzijos Užsienio Reikalų Ministerijos valdininkai, parlamento nariai su senatoriais gen. Ganevalli ir J. Marete priešaky, Prancūzijos — Baltijos Draugijos vadovybė, Prancūzų Akademijos narys Jules Romain, mokslo, kultūros, spaudos ir radijo žmonės, gausingi kiti Lietuvos draugai prancūzai, J. A. Val-

stybių Ambasados nariai su M. Cody ir jo žmona ir Free Europe atstovas L. Metz. Priėmime dalyvavo Paryžiaus lietuvių kolonija su Bendruomenės Valdybos pirmininku kun. J. Petrošium ir Tarybos pirmininke S. Pagnier — Jokubauskaite. Sovietų pavergtasis tautas atstovavo Estijos ministeris K. R. Pusta ir Latvijos ministeris O. Grosvald su žmonomis ir bendradarbiais, Lenkijos ambasadorius K. Moravski, estų bei latvių draugijų pirmininkai, ACENO Delegacija Paryžiuje, Laisvosios Mokslių Akademijos pirmininkas C. Marinisco bei gen. sekretorius E. Lajti ir Kultūros Laisvės Kongreso nariai.

Prancūzijos — Baltijos Draugijos pirmininkas senatorius gen. Ganeval su žmona surengė pietuose dalyvavo S. ir V. Lozoraičiai, J. ir E. Baltrušaičiai ir plk. J. Lanskoronskis.

Š. M. kovo 11 dieną sukankė šeši mėnesiai, kai mirė profesorius Kazys Pakštas. "Sniego klodas uždengė jo kapą, tačiau šis žviesus asmuo nebus taip greitai užmirštas..." - rašo mums našlė, poetė J. Narūnė-Pakštienė, kuri nuotraukoje matoma su vyru laimingesniais laikais.

Kovo 4 d. Virbickų rezidencijoje Brooklyne, įvyko Liet. Moterų Atstovybės New Yorko Klubu posėdis, po kurio sekė arbatėlė. Dalyvavo klubo valdyba, narės ir viešnios. Ta proga buvo padaryta nuotrauka. Iš k. į d. (pirmoje eilėje): Ulėnienė, Tysliavienė, Prekerienė, Klubu pirmininkė V. Jonuškaitė — Leskaitienė, Gen. Konsulo New Yorke žmona R. Budrienė, žemiau sėdi šeiminkė p. Virbickienė, G. Rannitienė, Bliukienė, dail. A. Merker. Antroje eilėje iš k. stovi: Penikienė, Kregždienė, Rastenienė, Skobeikienė, Šleikienė, Rūtenienė, Diržienė, Oniūnienė, Bulvičienė, Kazickienė (nauja narė), Noakienė, Laucevičienė, Andrušytė, Semaškienė.

Brazilijos lietuvių protestas

S. m. vasario mėn. 4 d. vietos brazilų spauda ir radio pranešė, kad Brazilijos Prezidentas J. E. dr. Janio Quadros vasario 3 d. davė Užsienio Reikalų Ministrui parėdymą, kurio antras punktas skamba sekančiai:

2) patikrinti ar, Baltijos Valstybės: Latvija, Lietuva ir Estija, daug laiko tam atgal pranykusios, dar turi diplomatinius atstovus, akredituotus Brazilijoje. Teigiamu atveju, anuluoti kredencialus; Tam protestuojant, Sao Paulo lietuvių kolonija vasario 5 d. pasiuntė Brazilijos Prezidentui ir p. Užsienio Reikalų Ministeriui telegramas prašant nepripažinti Sovietų Sąjungos okupacijos Baltijos Valstybių bei leisti jų diplomatiniams ir konsulariniams istaigoms ir toliau veikti. A. P.

— Ben-Gurion pranešė Izraelio prezidentui Itzhak Ben-Zvi, kad jis negalys sudaryti naujos vyriausybės.

MOTERŲ VIENYBĖS

Pavasario Balius

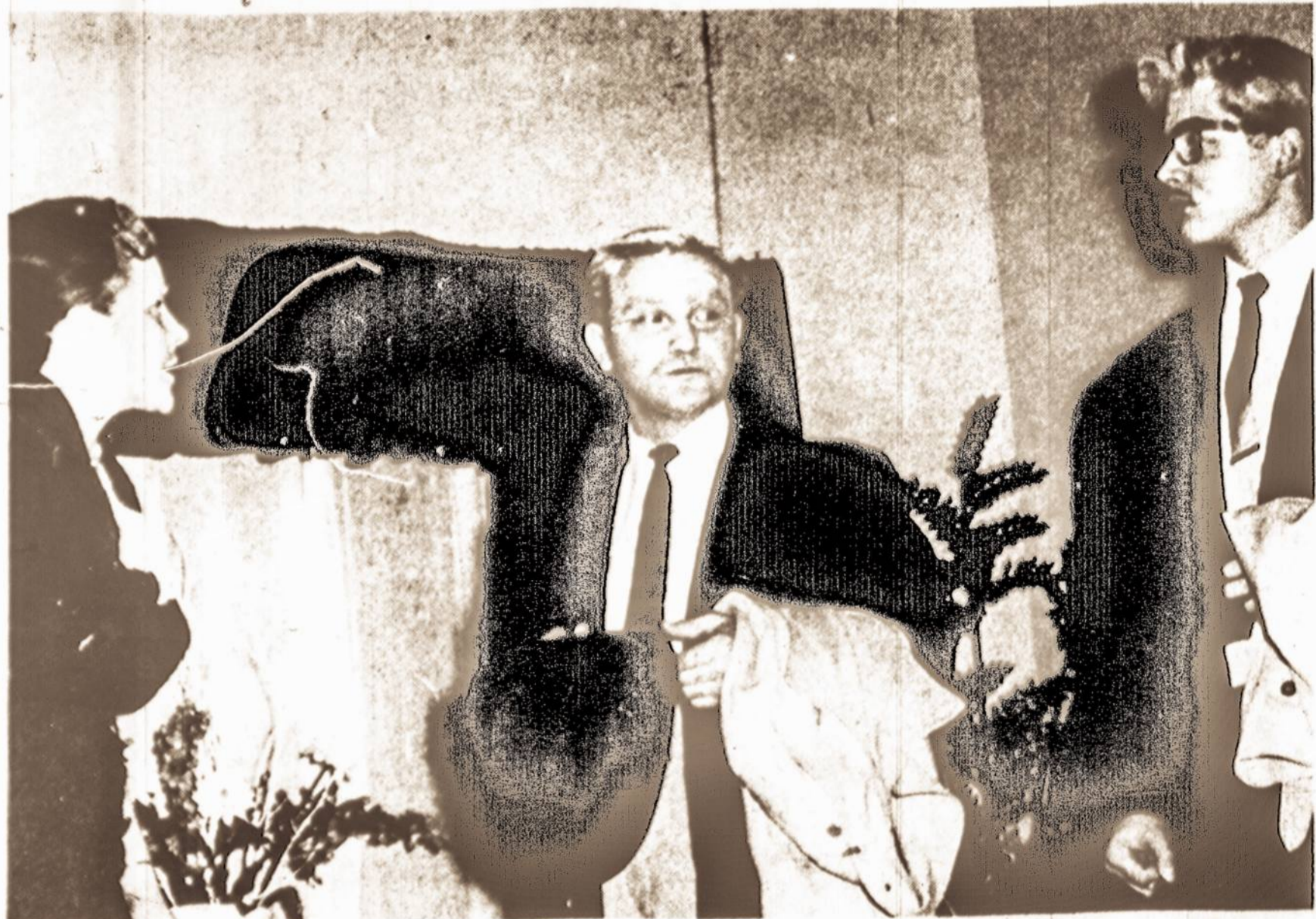
ŠEŠTADIENĮ BALANDŽIO (APRIL) 8 D.

KNIGHTS OF COLUMBUS SALĖJE

616 JAMAICA AVENUE, BROOKLYN, N. Y.

Sokiams gros Gene Mitchko orkestras

ĮZANGA \$2.00 PRADŽIA 8:30 VAL. VAK.

Irena Laurinavičienė, Algis Pesys ir Rimas Bulota A. Bisson 4 v. dramoje NEŽINOMOJI. Spektaklis įvyksta kovo 18 d. Franklin K. Lane High School auditorijoje.

Detroitas New Yorke

Detroito Dramos Sambūris, vad. Z. Arlauskaitės — Mikšienės, gastrolavęs lietuviškose kolonijose tiek Amerikoje, tiek Kanadoje, atvyksta, Balfo 100 skyriaus kviečiamas, gastrolėms į New Yorką. Atveža A. Bisson 4 v. dramą "NEŽINOMOJI". Tai vienas iš Sambūrio paskutiniųjų pastatymų apie kurio pasisekimą rašė mūsų spauda.

Veikalas "Nežinomoji" turi labai įdomią praeitį. Jis plačiai apkeleavo Europos ir Amerikos scenas. Taip pat buvo statytas ir Lietuvos Valstybiniame Dramos Teatre. Visur sulaukė pripažinimo ir pasisekimo. Prancūzų rašytojas Aleksandras Šarlis Bissonas (1848 — 1912) veikalą parašė 1908

m. Rašytojas buvo žinomas savo farsais, kurių yra parašęs net 21, gi "Nežinomoji" vienintelė drama. Prancūziškai šis veikalas žinomas "La femme X", o angliškai "Madame X" vardu. Pradžioje veikalas neturėjo pasisekimo, nes nesitikėta, kad farsų specas būtų geras dramų kūrėjas, bet tai truko neilgai. Greit "Nežinomosios" vaidmenį vaidino pačios garsiosios Europos aktorės, Paryžiuje — Jane Harding ir Rejane, Londone — Lena Ashwell, o Sarah Bernhardt su savo trupe net du kartu (1910 ir 1917) gastrolavo Amerikoje su dideliu pasisekimu.

Amerikoje pirmą sykį veikalas pastatytas 1910 m. su Dorothy Donnelly pagrindiniame vaidmenyje. Susilaukta tokios netikėtos sėkmės, kad aktorė "Nežinomosios" vaidmenį vaidino ištisus 4 metus.

"Nežinomosios" drama ne tik laikėsi metų metais teatrų repertuaruose, bet net buvo filmuojama; 1920 m. nebylė versija, o 1929 m. ir 1937 m. susukta dvi garsinės filmos.

Kad veikalas yra pagaunantis žiūrovą ir verčias gyventi drauge su scenoje vykstančiais įvykiais kalba faktas įvykęs Paryžiuje. Vieno spektaklio metu kažkoks žiūrovas įsigyvenęs į veiksmą nebesulaikė savo jausmų ir iš pirmųjų eilių, aktoriumi vaidinusiame valstybės prokurorą, sušukęs: "Nustokit kankinti šią moterį".

New Yorke visuomenė turi progos pasižiūrėti svečių gastrolių ir savo atsilankymu pagerbti lietuviškos scenos veteranę režisorę — aktorę Z. Arlauskaitę — Mikšienę, neseniai šventusių 50 metų sceninio darbo. Retas scenos žmogus sulaukia tokio garbingo jubilejaus.

Reik tikėtis, kad mėgstanti vaidinimus lietuviškoji visuomenė užpildys erdvį Franklin K. Lane salę, kurią pasiekti labai patogiu ir neklaidu: BMT Jamaica linija — Elderts Lane sustojimas. Vaidinimas įvyks kovo 18 d. šeštadienį, 7 val. vakare.

Šio parengimo visas pelnas yra skiriamas šalpai. Atsilankiusieji ne tik turės malonumo pamatyti vaidinimą, bet sava auka parems šalpos reikalingą lietuvių.

V. ŽUKAUSKAS

1941 1961
**LIETUVOS ATSIMINIMŲ
RADIO VALANDA**

GYVUOJA
JAU 20 METŲ
ŠEŠTADIENIAIS
NUO 5:00 IKI 6:00 N
VAL VAK
IS NEW YORKO STOTIES
WEVD
1330 KIL 97.9 meg.FM

DIREKTORIUS
JOKUBAS J. STUKAS
1264 WHITE ST. HILLSIDE, N.Y.
TEL. WAVERLY 6-3325

THREE JOES SERVICE STATION, Inc.

85-42 Woodhaven Boulevard Woodhaven, N. Y.

Telefonas: Virginia 6-9683

NORI PIRKTI AR PARDUOTI
NAMUS—TAIP PAT APDRAUDŲ
REIKALAIS KREIPKIS Į

AMERICAN HOME REALTY

84-14 Jamaica Ave., Woodhaven 21,
N. Y. — (Forest Parkway stotis)
Tel. Hickory 1-5220

William J. Drake

Licensed Real Estate Broker

Lietuviams specialus patarnavimas

Income Tax užpildymas

APDRAUDOS SPECIALISTAS

Šioje firmoje apdrausk savo namus, baldus nuo gaisro. Apdrausk nelaimingus atsitikimus prie savo nuosavybės. Nė per vieną kitą greičiau nuosavybę neparduosi. Niekas kitas Tau nesuras tinkamesnių namų.

RAINBOW CORNER

BAR & LOUNGE

ALFRED A. CILCIUS
Savininkas

Salė susirinkimams,
vestuvėms, krikštynoms
ir kitokiems pobūviams.

Taip pat duodami
polaidotuviniai pietūs.

106-01 Jamaica Ave.
Richmond Hill, N. Y.

Tel. Virginia 6-9506

WHITE HORSE
Tavern

BARAS IR RESTORANAS

Duodami polaidotuviniai
pietūs.

PRANAS BRUČAS
Savininkas

86-16 Jamaica Ave.
Woodhaven, N. Y.

Tel. Virginia 6-9519

Winter Garden Tavern Inc.

VYTAUTAS BELECKAS,
Savininkas

1883 Madison Street
Brooklyn 27, N. Y.

(Ridgewood)

Telefonas: Evergreen 2-6440

Salė vestuvėms ir kitokioms
pramogoms. Geriausias lietuviškas
maistas prieinamomis kainomis.

POLAIDOTUVINIAI PIETŪS

FESTIVAL RESTAURANT & BAR

Pietūs ir vakarienė

Jaukus baras

Salė susirinkimams

vestuvėms ir

pobūviams

Gali tilpti 200 žmonių

LIETUVIŠKIEMS

suejimams nemokamai

VACYS STEPONIS

Savininkas

40 East 26th St. New York City

MU 3-2928

THE

Tel TAYlor 7-9842

Arlington

385 Arlington Ave.
Brooklyn 8, N. Y.

Restaurant

Ona ir Jonas Valaičiai

PASIBAIGĖ BALFO VAJUS NEWARKE

Newarko (N. J.) 35-tas Balfos skyrius 1960 metų vaju baigė. Surinkta ir centrai pasiūsta \$660. Laiškais atsiūsta \$220 ir aukų rinkėjai surinko \$440. Aukas rinko ir surinko dolerių: I. Dilienė - 120, K. Trečiokas - 83, B. Šarkenis - 67, K. Šipaila - 60, kun. P. Totoraitis - 37, J. Čepulis - 20, E. Mažionis - 18, V. Mačinskas - 15, V. Audėnas - 10 ir J. Avižienis - 10.

Zymesnes sumas aukojo: \$30 - L. Susys; \$26 - K. Šipaila; po \$25 - M. Dauksytė, J. Kralikauskas, J. ir S. Kontrimai ir Trėčiokų agentūra; po \$15 - I. ir V. Diliai, dr. S. ir J. Kungiai, dr. J. Staknevičius ir kun. P. Totoraitis; po \$10 - Atlantic Metal Products, J.

Avižienis, dr. A. Didžiulienė, K. Galiuskas, S. Gudas, dr. I. Giedrikienė, prel. Ig. Kelmelis, G. ir V. Kvedarai, P. Mačiulaitis, S. Majauskas, E. Mažionis, SLA 245 kuopa, B. Šarkenis, J. ir E. Šisai ir Sv. Jurgio D-ja; \$8 - V. Barkauskas; \$6 - N. ir A. Justkevičiai; po \$5 - A. L. R. K. M-rų 68 kuopa, ALT S-gos Newarko skyrius, N. ir V. Audėnai, Baltrušaičių šeima, M. ir M. Barauskai, A. ir M. Bujauskai, J. Čepulis, A. Davis, J. Garolis, O.

ir J. Giraičiai, K. ir F. Graudziai, S. Jatulienė, A. ir V. Jokubaičiai, K. ir V. Kalasinskai, A. ir P. Kazanauskai, V. Kiaunė, V. Kiukys, J. Kymontas, K. Koliaitis, V. Liobis, L. Morkūnas, J.

Nausėda, R. ir R. Ošlapai, O. ir S. Pociai, A. Ramonas, B. Skudžinskas, B. Sudžinskas ir G. Trybulienė. Kiti aukojo po mažiau.

Vajaus metu surinkta ir centrai pristatyta 1157 svarai dėvėtų rūbų bei avalynės.

Vajaus komitetas dėkoja rinkėjams, aukotojams ir visiems bent kuo prisidėjusiems prie vajaus pasesikimo.

KUN. P. TOTORAITIS
Vajaus kom. pirm.

PADĖKA

Šeštadieninei Maironio mokyklai Brooklyne paremti aukojo: dr. T. Savickas 30 dol., V. Kidolis, J. Milukas - po 20 dol., V. Beleckas 10 dol., J. Pakalka 9 dol., K. Bielinis, dr. S. Dimienė, O. ir A. Kaunai, P. Kupinskas, Pr. Lapienė, V. Stašinskas, V. Steponis, V. Zelenis - po 5 dol., G. ir A. Daunia 4 dol., J. Galminas 3 dol., P. Bagojus, Vl. Lisauskas, D. Penikas - po 2 dol., R. ir T. Alinskai, Alb. Ošlapas, P. Ulėnas, N. N., N. N. - po 1 dol. Iš viso surinkta 147 dol. Visiems, aukojusiems lituanistikos mokyklai, nuoširdus ačiū.

TĖVŲ KOMITETAS

Mirė Juozas Arlauskas

Vasario 27 d., 5-ta val. ryto, Carney Hospital, Dorchester, Mass. po ilgų nesveikavimų atsiskyrė iš gyvųjų tarpo visų mylimas Juozas Arlauskas.

Palaidotas su bažnytinėmis apeigomis kovo 2 d., Sv. Marijos kapinėse, Needham, Mass. palikdamas nuliūdime savo mylimą žmoną Juliją (Platukiūtę), sūnų Juozą, brolij Antaną gyvenantį Brooklyn, N. Y. motiną ir seserį Lenkijoj, dėdę Motiejų Abišalą ir daug daug draugų.

Juozas Arlauskas gimė Kovo 17 d., 1907 m. No. Abington, Mass. 1912 m. buvo išvežtas tėvų į Lietuvą, Trakų apsk. Gudakemių kaimą. Čia pergyveno visas 1-mojo karo baisenybes. Lietuvai atgavus nepriklausomybę buvo savanoriu.

1931 metais Juozas grįžo į Ameriką. Apsigyveno Lynn, Mass. ir stojo į lietuvišką veiklą. Prisirašė prie Susivienijimo Lietuvių Amerikoje, A. L. T. Sandaros. Piliėčių Klubu ir kitų draugijų. 1938 metais vasario 20 d. vedė Juliją Platukiūtę iš Needham, Mass. ir apsigyveno So. Boston, Mass.

Velionio Juozo Arlausko veikla buvo žymi ne vien Bostone, bei ir kitose Amerikos lietuvių kolonijose. Iki paskutinių savo gyvenimo dienų jis ėjo atsakomingas pareigas sekančiose draugijose: South Bostono Lietuvių Piliėčių Draugijos - išdinininko, A. L. T. Sandaros 1-mos Apskrities - išdinininko ir 7 - tos K. atstovas į ALTą ir BALFą; S.L.A. 2-ros Apskrities - pirmininkas ir 43 kp. izdo globėjas. Dalyvavo beveik visuose Amerikos lietuvių seimose ir suvažiavimuose.

Visoj savo veikloj J. Arlauskas visuomet laikėsi demokratiškų principų.

Tegul jam būna ramu ilstis Dėdės Samo žemėlėje.

JUOZAS LEKYS

Vasario 26 dieną p. Arūnų namuose įvyko Studentų Skautų S-gos (SSS) skyriaus susirinkimas kuriame dalyvavo apie 30 narių. Susirinkimo pagrindinis tikslas buvo išklausti p. Daubėno, Broadway ir televizijos aktorius, pašnekesio apie šių dienų teatrą bei profesionalo artisto karjerą.

Liucijai Šileikienei mirus,

DUKRAI IRENAI R. MIKLAŠIENEI IR ŠEIMAI

didelio liūdesio valandoje užuojautą reiškia

LIETUVIŲ MOTERŲ ATSTOVYBĖS
NEW YORKO KLUBO VALDYBA

BANGA TELEVISION

VYTAUTAS ZELENIS, Savininkas

3423 FULTON STREET BROOKLYN 8, N. Y.

Telefonas: APplegate 7-0349

PARDUODAMA: televizija, radijas, Hi-Fi stereo, fonografi, dulkių siurbliai, oro vėsintuvai. Didelės nuolaidos Admiral, Motorola ir Blaupunkt vokiškiems Hi-Fi. TAISOMA: televizija, stereo Hi-Fi bei radijas. Darbo valandos kasdien iki 7 v. vak., penktadieniais iki 9 v. v.

GERIAUSIAS

INSURANCE ir REAL ESTATE

PATARNAVIMAS PAS

JOHN ORMAN AGENCY

110-04 Jamaica Ave.,

Richmond Hill, N. Y.

Telefonas: VIRGINIA 6-1800

Park Florist

Gėlės pristatomos į bet kurias pasaulio vietas.

MATTHEW MAZEIKA
Savininkas

80-15 JAMAICA AVE. WOODHAVEN 21, N. Y.
Telefonas: Virginia 9-3112

ROBERT F. NARK

Apraudos AUTO Specialistas
Any car - Any age driver

ALL FORMS OF INSURANCE

26 COURT ST. BROOKLYN, N.Y.
Tel. MAin 4-6400 VA 5-0783

DISCOUNTS TO QUALIFIED APPLICANTS
Mutual Insurance Insure your tomorrow today!

Park Hill Realty

Aprauda, nekilnojamas turtas, federaliniai, valstybės ir miesto taksai. Notary Public.

84-17 Jamaica Ave., Woodhaven 21, N. Y.

TELEFONAS: Virginia 3-1477

Albert F. Peters (Petrauskas)

LISAUSKŲ MAISTO KRAUTUVĖ

Lietuviški sūriai, juoda duona, aukštos rūšies rūkyti kumpiai, dešros ir skilandžiai pigiomis kainomis
Prekes siunčiame ir per paštą

Martha & Peter Lisauskas
64-09 56th Road Maspeth 78, N. Y.

Telephone: TWining 4-8087

BARAS IR RESTORANAS

Julius Daugmaudis, Sav.

Stiklinis baras, viena gražiausių užėigų

273 GRAND STREET
Brooklyn 11, N. Y.
Tel. EVergreen 4-9533

LIETUVIŲ VADOVAUJAMA ISTEIGTA 1924 M.

Schuyler Savings & Loan

ASSOCIATION OF KEARNY, NEW JERSEY

Nuo 1960 m. liepos 1 d. už sutaupas moka

4%

Be to, duoda paskolas namams, išrašo pašto perlaides (money orderius), taupo pinigus Kalėdų šventėms (x-mas Club), skolina pinigus taupytojams, priima mokestį už elektrą ir gazą.

Federal Savings and Loan Corporation narys
Julius Paknis, Prezidentas Petras Velevas, Sekretorius
Juozas Belza, izdininkas

SCHUYLER SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
24 Davis Ave., Kearny, N. J.

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

JUOZAS KAVALIAUSKAS

LICENSED PENNA AND NEW JERSEY
1601 S. SECOND STREET PHILADELPHIA, PA.
Telefonas: DEWey 4-5136

CHARLES J. ROMAN

(RAMANAUSKAS)
1113 MT. VERNON STREET PHILADELPHIA, PA.
Telefonas: POplar 5-4110

JUOZAS GARŠVA

231 BEDFORD AVENUE BROOKLYN 11, N. Y.
KOPLYČIA LAIDOTUVĖMS Tel. EVergreen 8-9770

STEPHEN AROMISKIS

(ARMAKAUSKAS)
423 METROPOLITAN AVENUE BROOKLYN 11, N. Y.
KOPLYČIA LAIDOTUVĖMS Tel. EVergreen 7-4335

M. P. BALLAS FUNERAL HOME

ALB. BALTRUNAS-BALTON
660 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.
NOTARY PUBLIC Tel. STagg 2-5043

ROGERS FUNERAL HOME

P. RADZEVIČIUS, Direktorius
410 METROPOLITAN AVENUE BROOKLYN 11, N. Y.
Tel. STagg 2-4409

VISI ŠIE LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI IŠNUOMOJA
AUTOMOBILIUS (VAIRIEMS REIKALAMS)

VIENYBĖ

● Juozas Tysliava, deimantino VIENYBĖS jubilėjaus reikalais išvyko į Philadelphiją ir Baltimorę.

● Vincė Jonuškaitė, žinoma solistė, šią savaitę išskrenda į Chicago, kur jai ruošiamas koncertas. Ta proga dainininkė aplankys savo gimines bei draugus.

● Helen Venis praneša, kad Maspetho Lietuvių Moterų Piliiečių Klubas ruošia Juozams ir Juzėms pasveikinti alaus pobūvį, kuris įvyks kovo 18, šeštadienį, 8 v. v. klubo salėje, 69 — 63 Grand Ave., Maspeth.

● Stasys Pilka, žinomas aktorius, pakviestas dalyvauti Vienybės deimantino jubilėjaus programoje ir išpildys vieną pagrindinių rolių, A. Skėmos specialiai jubilėjaus proga parašytame veikalė.

● Moterų Vienybės, 27tasis metinis balius įvyks Knights of Columbus patalpose, 616 Jamaica Ave., Brooklyn, N.Y., šeštadienį, balandžio 8 d., 8:30 v. v. gros spalvingas Gene Mitchel's orkestras. Programoje siurpryzai svečiams, įžanga 2 dol.

● New Yorko Lietuvių Taryba nuoširdžiausiai dėkoja visiems prisidėjusiems prie Vasario 16-sios minėjimo ir aukojusiems Lietuvos laisviniavimo reikalams.

● "KANARĖLĖ", K. Ostrausko 3 v. drama, bus vaidinama gegužės 6 d. 8 v. v. Van Wyck Jr. High School, Jamaica, N. Y. Režisuoja V. Vallukas; dekoracijos dall. R. Vlesulo. Vaidins: L. Vasiliauskaitė, V. Vallukas, L. Karmazinas ir K. Vasiliauskas. Spektaklii administruoja Z. Jurys.

Vyt. Maželio nuotrauka

Svečiai pas profesorių Banaitį jo 65 metų gimtadienio proga. Iš k. į d.: Banaitienė, Baltrušaitienė, Žukienė (stovi), dr. Kanauka, Vince Jonuškaitė, profesorius Banaitis, G. Rannitienė, Vyt. Zukas, P. Jurkus (stovi), A. Merker, V. Baltrušaitis, V. Tysliaviene.

Jau platinami bilietai į Vienybės deimantino jubilėjaus koncertą ir banketą

Bilietai į Vienybės deimantino jubilėjaus minėjimo iškilmes jau platinami ir juos galima rezervuoti arba įsigyti redakcijoje, 192 Highland Boulevard, Brooklyn, N. Y. arba pas sekančius atstovus bendradarbius, bei biznierių New Yorko apylinkėse:

J. Ginkaus "saldainių krautuvelyje", 495 Grand St., Brooklyn, N. Y.

J. Jokubaitis (Republic Liquor Store), 322 Union Ave. Brooklyn, N. Y.

Lietuvių Piliiečių Klube, K. Valtaitis, ved., 280 Union Av. Brooklyn, N. Y.

J. Andrušis (Travel Bureau ir Haven Realty) 87-09 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y.

L. Dilienė, 543 S. Clinton St., E. Orange, N. J.

A. S. Trečiokas, 315 Walnut Street, Newark, N. J.

Bilietai, be to, gaunami ir kituose miestuose: Californijoje: V. Bakūnas, 4019 W. 59th Place, Los Angeles.

Connecticut: V. Vaitkus - Spauda - 10 John St., Waterbury.

Pennsylvanijoje: Liberty Federal Savings, 204 North Broad Street, Philadelphia.

Bilietų kainos (įskaitant taksus): Orkestra 5 dol., Mezanine 4 dol., Balkone 3 dol. Visos vietos rezervuotos.

Viršuje nurodytose vietose užsakomi bilietai į deimantini banketą, įvykstantį Hotel Granada (skersai gatvės nuo koncerto salės) Lafayette Avenue ir Ashland Place, Brooklyn. Bilietas asmeniui (įskaitant taksus) 10 dol. Šokiams gros du orkestrai ir naudojami si koncerto įžangos bilietais.

B. Kerbellienės nuotrauka

Faustas Kirša, bus pagerbtas 70 metų sukakties proga, Liet. Rašytojų D-jos rengiamame literatūros vakare, šį sekmadienį, kovo 12 d., 5 v. p.p. Vakaras įvyksta Apreiškimo parapijos salėje. Programoje dalyvauja rašytojai: K. Grigaitytė, J. Tysliava, P. Jurkus, P. Naujo-kaitis ir A. Skėma.

New Yorko dienraščiai apie "Penkių Stulpų" premjerą

New Yorko dienraščių nuomonės apie A. Landsbergio dramą "Five Posts" kurios premjera įvyko kovo 5 d., buvo labai nevienodos.

Pasak "Journal — American" kritiko, J. McLain, "naujas vaidinimas ir naujas daug žadančio gyvybingumo autorius buvo pristatyti Gate teatre.... Dramos turinys rutuliojamas vykusiai ir apgalvotai.... Šis penktas vaidinimas gate repertuare sezone yra girtinas praėjusių pastatymų pasekėjas. Apie Landsbergį mes turėtumėme vėl išgirsti ir labai palankiai." Teigiama "Five Posts" vertina ir N. Y. World Telegram F. Ashton. Jis taip aptaria dramos idėją: "Nors Landsbergis rašo apie beviltišką situaciją, jis nėra be vilties. Jis mena, kad žmogaus kilnumo bakterijos galbūt nesunaikinamos..." Ashtonas randa veikale "daug svarbos".

Neigiamai į "Five Posts" atsiliepė "N. Y. Times" ir "N. Y. Herald Tribune" antrieji kritikai A. Gelb ir F. Kupferberg. Pirmasi tvirtina, kad nors vaidinimo tema yra tikrai tragiška ir universal", autorius nesugeba jos išreikšti. Mr. Gelb taip pat kritikuoja "bene įmantriausią anglų prozą bet kada girdėtą Off — Broadwayuje." H. Uppenberg prikiša vaidinimui "palaidumą ir nedisciplinuosumą." Pasak jo, autorius perkrauna dramą perdaugeliu požiūrių.

Tarp tų dviejų priešingų polių stovi N. Y. Post recenzentė F. Herridge. Jos

Algirdas Landsbergis

nuomone: "Toksai vaidinimas gali būti labai gerbiamas universitetiniuose sluoksniuose, bet greičiausiai bus perdaug nuobodus eiliniam žiūrovui." Aple vaidybą, režisūrą ir dekoracijas dienraščiai atsi-

liepia palankiai, išskyrus keletą prieštarių "N. Y. Times" ir "Tribune". Visi laikraščiai vienbalsiai iškelia J. Boley — Bolevičiaus "meisteriškai" sukurtą Tardytojo portretą.

FORDHAMAS LAUKIA LIETUVIŲ STUDENTŲ

Fordhamas ir šiais metais organizuoja lituanistikos semestrą. Lietuvių jaunimas privalėtų išnaudoti šią puikią ir dartinėmis sąlygomis tikrai sunkiai prieinamą progą. Gilesnis lietuvių kalbos, literatūros ir istorijos pažinimas padarys jaunosios kartos lietuviškumą samoningesnę, o tuo pačiu sustiprins ir pačių lietuvių visuomenę. Kelių metų patyrimas rodo, kad lietuviai studentai ne tik naudingai, bet ir labai jaukliai praleidžia tas kelias studijų savaites gražioje akademinėje aplinkoje ir smagiame lietuviškos nuotaikos jaunimo ra-

telyje, studijų laiką pavairindami bendromis iškydomis ir pramogomis.

Vasaros semestro metu dėstoma lietuvių kalba, lietuvių tautos ir kultūros istorija, literatūra ir tautosaka. Dėstytojais kviečiami tų sričių specialistai. Už lituanistikos dalykus studentams duodami kreditai. Nejaugi studentijos tarpe neatsiras nei 25 idealistai! Norintieji ateinančią vasarą studijuoti turi užsiregistruoti (pirmoji registracija) iki kovo 30 d. (laikas pratęsiamas 15 dienų). Pirmajai registracijai užtenka parašyti direktoriui laišką ir

prislusti 36 dolerių čekį registracijos mokesčio. Dėl kurių nors priežasčių semestru neįvykus, pinigai bus grąžinami. Tik užsiregistravus pakankamam (minimum 25) studentų skaičiui galėsime pradėti paruošiamuosius darbus. Todėl, nedelskite, užsiregistruokite. Studentams už mokslą sumokėti stengsimės surasti stipendijų. Pragyvenimui jokių stipendijų nenumatom. Mokslas prasidės liepos 3 d. ir tęsis iki rugpjūčio 14 d. Visais reikalais rašyti: Lithuanian Program, Fordham University, New York 58, N. Y. KUN. PROF. V. JASKEVICIUS.